G. P. WAHLANG

KI 'ER IWBIH KA PDENG MIHNGI

(Khasi Translation)

'Shisha ki Blei-thaw ba nga ieit la slem,
Ha khmat ki Briew ia nga ki pynsngewrem;
Hapoh Khuri ka Burom ki pynngam,
Ha ki surok ki die tad ia ka nam'.

OMAR KHAYYAM.

1994

Published by Shri B. D. Roy Wahlang
Sunny Hill, Shillong 793 002
Meghalaya

Dor– Rs. 25.00.

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pag of a book, marking or writing t ein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he/she shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep this book fresh & clean

Ka Nialphang

(Introduction)

'KI 'ER IWBIH KA PDENG MIHNGI' ka kynthup ia ki ar tylli ki kot ba la pynwan (translate) ha ka Khasi na ka ktien Phareng bad bala buh ha ki ar-tylli ki Part –

PART-I : U NONGHIKAI

PART-II : KI RUBAIYAT U OMARKHAYYAM.

'U NONGHIKAI' ka dei ka Khasi translashon ia ka kot Phareng 'THE PROPHET' ia kaba la thoh da u KAHLIL GIBRAN. U KAHLIL GIBRAN u la long u nong Lebanon. La kha ia u ha Beirut ha ka snem 1883. La pynshong skul ia u ha Beirut nangta ha Paris (France) bad hadien u la leit sha U.S.A bad u la sah hapoh ka nongbah NEWYORK haduh ba un da iap ha ka snem 1931. U la long u nongthoh kot iathuhkhana (novelist), u nongthoh essay u myllung bad u nongdro bad airong dur (Painter) uba tbit shibun eh ha Pyrthei. U la thoh ia kane ka kot bala translate ha ka snem 1923, ha ka rukom jingkren-hikai shaphang ka 25 tylli ki subject kiba kham thew sha ki syrtap bakynjamynsiem jong ka jingim briew. La thoh ia ka ha kata ka style ba ki khot 'Ka Prose-Poems Composition'. Ka long kawei na ki kot ba la die paitbah tam ha pyrthei bad la translate ia ka ha palat 20 tylli ki 'jait ktien. Ha kane ka translashon ba mynta ruh la pyrshang ban pyn-neh pynsah ia ka juh ka style ne rukom thoh ba la long ha ka original.

'KI RUBAIYAT U OMAR KHAYYAM' — kane ruh ka dei ka khasi translashon ia ka kot 'RUBAIYAT OF OMAR KHAYYAM' ba la thoh ha ka ktien Persha da u OMAR KHAYYAM FITZGERALD (Fifth Edition). U OMAR KHAYYAM u la im kumba 850 snem mynshua. La kha ia u ha Naishapur kaba ha Khorassan ha ka Hima Persia ha ki snem ba pdeng jong ka spah snem ba khadwei bad u la iap ha ka snem 1123 A.D. U la long u riew-stad ba pawnam bha ha ka Mathematics, ka Science, bad u la long ruh u myllung bad u nongpeit khlur (Astronomer) ba pawnam bha ha kito ki por. Ia kane ka kot la thoh ha ka rukom jingphawar sawlain kaba kham kyrpang. Kawei-pa-kawei ka dkhot, ba ki khot ka Rubaiya ne quartrain ka kit ka jingmut ba paru halade, khlem da ia snoh lang bad kiwei pat ki dkhot bad baroh ki dkhot ki ia thew lang sha kawei ka subject pdeng. Kane ka long kawei na ki style thoh poetry ba ki nong Persia hyndai ki don-nam eh. Ki ia syriem ia ki phawar iasiat-thong jong u Khasi hyndai, Ha kine kine ki dkhot ba la pynwan ha ka ktien Khasi, u OMAR KHAYYAM u ai ki phawar shaphang ka jingsngewbha ba kynja-doh jong ka jingim briew. U iaroh pynshngiam ia ki jingpynsngewbha ka doh (the pleasures of life) khlem da tyngkai ia lade. Ka translashon Phareng jong u EDWARD FITZGERALD ka la mih pyrthei ha u snem 1859. Hadien kata ki la phriang ha kylleng ka Pyrthei bad la iai pule bad kynmaw ia ki haduh kine ki por.

ACKNOWLEDGEMENT

Ia i Bah Ivan Simon i ba la ia ai buit lem ha ka translation ia
'KI RUBAYAT U OMAR KHAYYAM,

BAD

Ia i Mama jong nga I Bah B. D. Roy Wahlang i ba la iarap ban pule bniah ia ki jingthoh ha kane ka thup bad i ba la shim ruh ia ka jingkitkhlieh ban shon ia kane ka kot;

Nga dap da ka jingsngewnguh eh.

Polo Hills,
Pynthorumkhrah
Shillong—1
November 23, 1994.

G P. WAHLANG

Ki Jingkdew

KA PART I

U N O N G H I K A I

(THE PROPHET — BY KAALIL GIBRAN)

U Almustafa, uba la jied bad uba la ieit eh. uba la long ka siep phyrngap ha ka sngi ka jong u hi, u la iai - ap khat - ar snem kyntaih ha ka nongbah Orphalis ia ka jhad ka jong u kaba la dei ban wan phai bad ban leit ialam pat ia u sha ka dewlynnong ha kaba la kha ia u.

Bad ha ka snem kaba khat-ar, ha ka sngi kaba hynniew jong u bnai uba sun u 'nai puh u 'nai lur., u la leit kiew shalor u lum uba shabar ki kynroh jong ka nongbah bad ula phai la ka khmat sha ka duriaw, bad haba u la peit shajngai u la iohi ia la ka jhad kaba dang shu wan poi bad dang shu mih phluid na ki pyrda jong ka tdem-um duriaw.

Hangta ki khyrdop ka dohnud ka jong u ki la plie wang, bad ka jingkmen ka jong u ka la her noh jngai sha duriaw. Bad u la khapbrip ngain ki khmat bad u la duai jar-jar hapoh la kajong ka mynsiem jongu.

Bad katba u dang hiar arsut ia u lum, ka jingsngewsih bajur ka la lap ia u, bad u la pyrkhat ha la ka mynsiem; 'Da kumno kein nga lah ia ka ban mih noh na ka nongbah ha ka jingsuk khlem ka jingkhuslai lymne ka jingpang mynsiem; slem ki sngi ki por ba nga la shong da ka jingpangnud bad slem ruh ki la long ki miet ka jinglong marwei jongnga hapoh ki kynroh jongka; bad u ei uba lah ban pyn-iakhlad noh ia lade na la ka jingpangnud bad jinglong marwei khlem da sngewsih kylla?

Bun eh ki sapied-sapai ka mynsiem jongnga kiba la pynsaphret halor kine ki surok, bad shibun ruh ki khun ki jong ka kiba nga la sngewieit eh ha ka jingpyrkhat ka jongnga, kiba da iaid lyngkhuid hapdeng kine ki lum, bad ngam lah ia ka ban shu kynriah noh na ki khlem da sngewkhia bad shitom jingmut.

Ym dei ka jainkup ba nga la dei ban bret noh ha

kane ka sngi, hynrei ka sniehdoh ia kaba nga la tar noh da la ki jong ki kti.

Lymne ka dei ka jingpyrkhat ba nga iehnoh shadien jongnga, hynrei ka mynsiem kein ia kaba la kham pynsngewhiang da ka jingthngan bad jingsliang.

Pynban ngam lah ia ka ban pynslem shuh.

Ka duriaw kaba khot ia baroh lut sha lade ka da khot noh ia nga ruh bad nga la dei ban leit kiew lieng noh.

Nga da kwah ia ka ban ioh rah lang bad nga ia baroh kiei kiei kiba don hangne. Hynrei da kumno sha ngan lah ?

Ka sur kam lah ban rah lang bad ka ia u thylliej lane ia ki rymmieng ka shyntur kiba la pynher noh sha jrong ia ka. Tang marwei hi ka dei ban wad ia ka lyer ki bneng.

Bad tang marwei hi khlem ka skum, u pukni un sa her noh lyngba ka sngi :

Nangta haba u la poi ha kjat jong u lum, u la phai biang sha ka duriaw, bad u la iohi ia la ka jhad ba ka da wan noh sha ka kad-jhad, bad ha ka bynta ba sha kamat jong ka u la iohi ruh ia ki maji, kiba long ki para-doh para-snam ka ri jongu.

Bad ka mynsiem jongu ka da pyrta ia ki, bad ka ong :

“Ki khun ka Mei hyndai kulong 'jong nga; ma phi kiba shong halor ki jing-at phyllung, katno sien ba phi la ia d duriaw ha ki jingphohsniew jongnga. Bad mynta phi wan ha kaba kyndit thiah, ka jingphohsniew ba kham jylliew jong nga kein.

Nga la kloi ia ka ban leit noh, bad ka jingkwah hir-hir ka jongnga lem bad la ki lama-lyer ba pura jong ka, ka da ap ia ka lyer.

Sa tang shisien pyrsad ngan pynhiar mynsiem ha ka-ne ka lyer kaba khlem jingbeh, sa tang shisien peit-ieit ngan pynphai la ka khmat shadien.

Bad nangta ngan sa ieng hapdeng jongphi u nong-iaid duriaw hapdeng ki nongiaid duriaw.

Bad ma phi ka duriaw baiar, ka Mei ba dang ioh-thiah, kaba long tang marwei hi ka jingsuk bad jinglait-luid jong ka wah bad ka wahduit sa tang iwei i jingkhun ba ine i wahduit in iaid, sa tang iwei i jingkynud ha i madan phlang ka 'lawbah bad nangta in sa poi sha phi i symboh um iba khlem pud ha ka duriaw kaba khlem pud".

Bad katba u nangiaid u la iohi na jngai ia ki briew, shynrang bad kynthei kiba da ieh noh ia la ki lyngkha bad ki 'per sohwain bad kiba da ia wan kyrkieh sha ka phang jong ka khyrdop ka nongbah.

Bad u da iohsngew ia ki ba ki da ia lap ia ka kyrteng jong u da ki sur bajam bad ba ki ia pyrta na ka lyngkha sha ka lyngkha ban iathuh iwei ia iwei pat ia ka jing-wanpoi jong ka jhad jongu.

Bad u la ong ha lade :

Hato ka sngi ka jingiakhlad kan long ka sngi jong ka jingiakynduh lang? Bad yn sa ong ba ka janmiet ka jongnga ka long ha ka jingshisha ka step phyrngap ka jongnga hi ?

Bad aiu sha ngan ong ha uto uba la iehnoh la ka lyngkor hapdeng ka pynthor ba u lur ne ha uto uba la pynsangeh noh ia ka shalyntem jong ka kor tylliat soh-wain jongu ?

Hato ka mynsiem jongnga kan kylla long kum u diengsoh uba ki tnat jong u ki khia rynjup da ki soh ba nga lah ban lum lang bad ia ai ia ki ?

Bad hato ki jingkwah dik-dik ki jongnga kin tuid noh kum ka umphliew ba nga lah ban pyndap noh ia ki khuri ki jongki ?

Hato ngan long ka duitara ba ka kti jong U Badonbor 'ka lah ban tem ia nga lane ka sharati ba ka jingpynsad ka jongu kan iaid lyngba jongnga ?

U nongwad ia ki jingjar-jar nga long, hynrei ka spah ba la buhrieh aiu nga la lap ha ki jingjar-jar ba nga lah ban ia ai noh ha ki da kaba sngewhun mynsiem ?

Lada kane ka long ka sngi jong ka jingot, te ha ka lyngkha aiu sha ba nga la bah ia u symbai bad ha kaei ki aiom ba ngam shym la kynmaw ?

Lada ka dei shisha kane ka kynta ba nga la dei ban rah noh halor ia la ka sharak lynten, kan ym dei ka ding ka jongnga kaba meh hapoh jong ka.

Ngan sa rah noh shalor la ka lynten kaba thylli bad kaba dum, bad u nongan jong ka miet un sa pyndap ia ka da ka umphniang bad un sa thang ruh ia ka.

Ia kine kiei kiei baroh u la kren ha ki kyntien. Hynrei shibun ch kaba hapoh ka mynsiem ia kaba um shym la lait ban kren, khamtam eh ia kiei kiei ki ba rieh shaba kham jylliew ka mynsiem ka jongu.

Bad haba u la rung hapoh ka nongbah, baroh ki briew ki la ia wan ban iashem bad u, bad ki da ia pyrta jam ia u da kawei ka sur.

Bad ki rangbah jong ka nongbah ki la ia ieng joit bad ki la ia ong :

"Wat ym leit noh na ngi.

Phi la ju long ka noh-phai sngi ha ka por prem-miet jongngi, bad ka jinglong samla jong phi ka la ai noh ha ngi ia ki jingphohsniew ba ngin ia phohsniew.

Phi'm dei shuh u nongwei ha ngi, lymne u paralok ba sah miet sngewbha hapdeng jongngi hynrei u khun u jongngi uba ngi la ia ieit eh.

Wat ai ba ki khmat jongngi kin thngan ia ka ban iohi ia phi."

Bad ki lyngdoh shynrang bad kynthei ki la ia ong ha u :

"Wat ai ba ki jingat-phyllung ka duriaw kin pyn-iakhlad noh ia ngi mynta bad ba ki snem ia kiba phi la im hapdeng jongngi kin iaid lait na ka ri ki jing-kynmaw.

Phi la iaid hapdeng jongngi kum ka mynsiem hi, bad ka syrngiew ka jongphi ka la long ka jingshai ha ki khmat ki jongngi. Ngi la ia ieit eh ia phi. Hynrei kata ka jingieit ka jongngi kam shym la nang shuh ban kren namar la kah noh ia ka da ka jynkah, bad mynta kata ka jingieit ka da pyrta jam bad ka da pynpaw noh ia lade hakhmat jongphi.

Bad ka ju long kumta hi, ba ka jingieit kam tip ia ka jingjylliew jongka tad haduh ka por ka jingia-khlad noh.

Bad kiwei kiwei ruh ki la ia wan ban ia pynbor ia u, hynrei um shym la jubab ia-ki, u da - pyndem la ka khlieh bad kito kiba ia ieng hajan ki iohi ba ki um-mat jong u ki da tuid noh halor ka shadem ka jong u. Nangta, ma u lem bad kita ki briew baroh ki da hiar noh sha ka madan sawdong ka baheh kaba ha phyllaw

ka temple.

Bad la wan mih noh napoh kata ka temple kawei ka briew kaba kyrteng ka Almitra. Bad ka la long ruh ka nongiathuhlypa.

Bad u da peit sha ka da ka basngew myllung eh; namar dei ma ka kaba la wad nyngkong eh ia u bad kaba la ngeit ruh ha u mynba u dang shu wan tang shisngi arsngi ha ka nongbah.

Bad ka da kren ha u, ka ong:

"Ko nonghikai jong u Blei, uba tohkit ia kiei-kiei kiba sha jngai eh, la slem phi la wad ia ki jingjngai jong ka jhad ka jongphi bad mynta ka la wanphai bad phi la dei ia ka ban leit noh.

Kaba jylliew kein ka jingpyrkhat-kwah jongphi ia la ka ri ki jingkynmaw bad ka jakashong ki jingkwah khrawtam ki jongphi, bad ki jingieit jongngi kin ym pynthud ia phi lymne ki jingdonkam jongngi kin ym bat noh ia phi. Pynban, kane ngi ia kyrpad ia phi shwa ba phin sa ieh noh ia ngi ba phin kren ha ngi bad ai ha ngi ia ka jingshisha ka jongphi bad ngin ia ai ia ka ha ki khun ki jongngi bad ki ruh ha la ki khun ki jong ki, bad kan ym iap shuh.

Ha ka jinglong marwei ka jongphi, phi la peit rieh ia ki sngi ki jongngi bad ha ka jingkyndit thiah ka jong phi, phi la shahshkor ia ki jingia-iam bad jingiarkhie ha ki jingiohthiah ki jongngi. Namarkata, to pynpaw mynta ha ngi ia ngi hi, bad iathuh ia ngi ia baroh kaba la pyni ha phi shaphang kata kaba hapdeng jong ka jingkha bad ka jingiap."

Bad u la jubab, u ong:

"Ko nong Orphalis,

Ia ei nga lah ban kren lait tang ia kata kaba wat myntu hi, ruh ka pynkhih hapoh ki mynsiem ki jong phi hi ?

Hangta ka Almitra ka la ong,
"To kren ha ngi shaphang -

KA JINGIEIT (Love)

U la khmied la ka khlieh bad peit sha ki briew bad ka jingjar jar ka la hap halor jong ki. Bad da ka sur kaba jam u la ong ;

"Haba ka jingieit ka khawoit kti ia phi, to bud phi ia ka; la ka lynti jong ka ki long ki baeh bad bathain.

Bad haba ki thaoniang ki jong ka ki kner bad kdup ia phi, to shah sngewbha ia ka; la ki syrti banep ba la buhrieh noh ha ki rymmiang ki thapniang ki jong ka ki lah ban pynmong ia phi.

Bad haba ka kren ha phi to ngeit phi ia ka; la ka sur jongka, ka lah ban pynpra noh ia baroh ki jingphohsniew ki jongphi kumba ka 'eriong ka pynpra ia ka jingker ka kper,

Namar la ka jingieit ka pynphong pansngiat ia phi, kumta ruh kan sa sahna-phna ia phi. La ka long ka jingpynsan ka jongphi, kan sa long ruh ka jingngor noh ia ki tnat jongphi hi.

Namar wa la ka kiew shaduh ka jingkot ka rynieng jong phi bad ka da syrpai ia ki tnat ba-lung jongphi kiba shad ha ki sngi; kumta ruh kan sa hiar sha tynrai ha ki jongphi bad kan kynther noh ia ki na ka jingsnoh ha ka dewmet.

Kumba lum ia ki song u kew ba la ot, kumta ruh kan sa lum ia phi sha lade ;

Kan da shoh bad lympat ia phi bad kan pynlong ia phi uba lyngkhuid.

Kan peh noh ia phi ba phin dup lait na u skob

Ka tylliat bad pynlywet ia phi haduh ban da khuid lieh hi.

Ka khleh noh ia phi haduh ban da jem tiej.

Bad nangta ka ai noh ia phi ka Ding ba kyntang ka jong ka, ba phi lah ban long i 'Pukyntang jong u Blei hi.

Ia kine kiei-kiei baroh ruh, ka jingieit kan sa leh ha phi, ba phin dup tip ia kiei-kiei ki ba-rieh jong ka mynsiem jongphi ; bad da kata ka jingtip phin kyrla long i sapied barit jong ka mynsiem ka jingim hi.

Hynrei, lada ha ka jingtieng jongphi, phin ia wad tang ia ka jingsuk bad jingsngewbha jong ka jingieit te ka la khambha ia phi ba phin ia sop noh ia la ka jinglong lyngkhuid bad mih noh na ka madan shoh kew jong ka jingleit, sha ka pyrthei kaba khlem samoi ha kaba phin sa rkhie khlem lait ang bad phin ia iam khlem da jaw ummat.

Ka jingieit kam jiw ai ei ei ruh hynrei tang ia lade hi, bad kam ju shim ei ei hynrei tang na lade hi.

Ka jingieit kam ju khang tala ha lade lymne don ba lah ban buh noh ia ka.

Namar ka jingieit ka long kaba dap biang ha ka jingieit hi.

Haba phi ieit, phi'm dei ban ong, 'U Blei u don hapoh ka dohnud jong nga'; hynrei phi la dei ban ong 'Nga, nga don hapoh ka dohnud ka jong U Blei'.

Bad wat pyrkhat ba phi phin pynbeit ia ka lynti jong ka jingieit, namar, lada ka jingieit ka shem ia phi uba bit, kan pynbeit hi ia ka lynti ka jongphi.

Ka jingieit kam ju kwah ei ei, hynrei tang ban pyndep ia ia ka jong ka bynta.

Bad lada phi phi ieit bad phi donkam ia ka jingkwah, to ai ba kine kin long ki jingkwah ki jongphi:

Ban pynum noh ia lade bad long kum i wahduit ibituid noh bad kynud sngewtynnat ia i sur ha ka miet ba kyntiah.

Ban tip ia ka jingpangmet jong ka jinglong jemnud eh:

Ban pynmong lade da la ka jingshemphang ia ka jingieit;

Ban pynjaw ia ka snam da kaba mon sngewbha bad da kaba kmen.

Ban kyndit dangstep phyrngap ha ka mynsiem ba la kyntiew bad ban ai-nguh namar kawei pat ka sngi ia ka ban ioh ia-ieit.

Ban shong jahthait por shiteng sngi bad ban pyrkhat jylliew ia ka jingmaian ka jingieit; ban wan phai sha iing janmiet da ka jingsngewnguh; bad ban leit thiah da ka jingduai ia la kiba ieit ba thoin ha la ka mynsiem bad da ka jingrwai iaroh ha ki rymmiang ka shyntur jongphi."

Bad ka Almitra ka da kren sa shisien pat bad ka da ong; 'Kynrad, aiu phi don ban ong shaphang -

KA JINGSHONG KURIM (Marriage)

Bad u la jubab u da ong:

"Ryngkat'ia phi la kha bad ryngkat ruh phin sa ia long haduh ki 'rta bymjukut.

Phin sa ia long ryngkat haba ki thapniang-lieh jong ka jingiap kin sa pyniakhlad ia ki sngi ki jongphi.

Ho,oid, phin sa ialong ryngkat wat ha ka jingkynmaw ba jarjar jong u Blei hi.

Hynrei to ai ba yn don ki jaka thylli ha ka jingialong ryngkat ka jongphi; bad ailad ia ki 'er pyngngad ki bneng ba kin shad hapdeng jong phi.

Ia ieit phi iwei ia iwei, hynrei wat ia pynlong ka jingiateh syngit ia ka jingieit.

Pynban ai ba kan long kum ka um duriaw kaba khih noh hapdeng ki arliang ryngkew ki mynsiem jongphi.

Ia pyndap kylliang iwei ia ka khuri iwei pat, hynrei wat ym iadih phi na kawei ka khuri.

Ia ai iwei ha iwei pat ia la ka jingbam, hynrei wat ym iabam phi na u juh u kpu.

To ia rwai, 'ia shad bad to ialeh kmen lang ryngkat, hynrei ai ruh ba ha kajuh ka por ba phin ia long ha lade sohmen sohmen hi.

Kumjuh kumba ki ksai ka guitar ki ia long marwei marwei, la ki ia khih lang ryngkat ryngkat ban tem ia

ka juh ka jingrwai.

Ia ai ia la ki jong ki mynsiem jongphi hynrei ym hapoh ka jingkhmih jong iwei ia ka jong iwei pat.

Namar dei tang ka kti ka jingim hi kaba lah ban kdup ia ki mynsiem ki jong phi.

Bad phin ia ieng ryngkat lang, hynrei ym ban ia syndait lang.

Namar ki rishot jongka temple ki ia ieng kham pajih.

Bad u dieng soh-ot bad u dieng sning ki ia san ym hapoh ka jingkah syrngiew jong uwei ia uwei pat.

Bad iwei i kmie iba rah la i khun ha la shadem i la ong, Kren ha ngi shaphang -

KI KHUN KI KTI (Children)

Bad u la kren u da ong:

Ki khun jongphi kim dei ki jongphi hi. Ki dei ki khun shynrang bad khun kynthei jongka jingkwah dikdik ka jingim na ka bynta ia lade hi.

Ki wan lyngba jongphi, hynrei ym na phi; bad la ki long bad phi, pynban kim long ki jongphi.

Phi lah ban ai ia la ka jong ka jingieit ha ki, hynrei ym ia ki jingpyrkhat ki jongphi. Namar ki don la

ki jong ki jingpyrkhat.

Phi lah ban ai iing-shong ia ki met, hynrei ym ia ki mynsiem ki jong ki. Namar ki mynsiem jongki ki shong ha ki iing jongka Lashai kaba phi'm lah ia ka ban leit jngoh, wat tang ha ki jingphohsniew ruh.

Phi lah ban duriap ban long kum ma ki, hynrei wat wad ban pynlong ia ki kum ma phi. Namar ka jingim kam ju iaid shadien lymne ap ia ka hynnin.

Phi phi long ka ryntieh na kaba ia ki khun ki jongphi, kum ki khnam ba-im la siat noh.

U nongiasiat u ioh-i ia ka dak ha ka lynti jong ka bym-jukut bad u wiat ryntih ia phi ha ban da biang da ka bor ba khlain ka jong U. ba ki khnam ki jongU kin ia her stet bad her jngai ruh.

To ai ba ka jingwiat kumta ia ka jingim jongphi ha ka kti u nongiasiat kan long ha ka jingkmen.

Namar, kumba u ieit ia u khnam uba her jngai kumta ruh u ieit ia ka ryntieh ka bym kdiah.

Nangta la ong uwei u 'riew donspah, ' To kren ha ngi shaphang -

KABA AI (Giving)

Bad u la jubab u ong:

" Phi ai tang shidana haba phi ia ai ki jingdon jingem

ki jong phi.

Dei tad haba phi ia ai ia lade ba phi ia ai da shisha:

Hato kita ki jingdon jingem ki jong phi kim dei kiei kiei ba phi la ia buh tyngkai ba tieng ioh phi ia donkam hi lashai ?

Bad ka lashai ! Aiu ka lashai kan wallam ia uto u ksew kuhiw uba tep ia ki shyieng pyut hapoh shyiap ba khlem pruit dien katba u nang bud ia ki pilgrim sha ka nongbab bakhuid ?

Bad kaei kaba tieng ia ka jingdonkam, ymdei ka jingdonkam hi ?

Hato kaba tieng ia ka jingsliang um haba ka pukri um jongphi ka dap ka shlei, kam dei ka kynja jingsliang ka bym lah pynjah ?

Don kito kiba ia ai tang shidana na kaba ki ia don da ka jingkwah leh khawpyni, bad kata ka jingkwah barieh jong ki ka pynlong ia ki jingai ki basma iwjit.

Bad don kito kiba don tang khyndiat eh bad kiba ai lut baroh ia kaba ki don.

Ki dei kine kein kiba ngeit ha ka jingim bad ha ka jingdap kyrhai ka jingim bad ka synduk jong ki kan ym man suda.

Don kito kiba ia ai da ka jingsngewkmen, bad kata ka jingsngewkmen ka long ka bainong ia ki.

Bad don kito kiba ia ai da ka jingsngew pangmet bad kata ka jingsngew pangmet ka long ka jingbaptis ia ki.

Don kito kiba ia ai khlem da tip ia kaba sngewpangmet

lymne khlem da wad jingkmen. lymne khlem da buh jingmut ia ka jingleh babha ha kaba ai.

Ki ai kum ki 'tiewdieng ha khlaw kiba ia ai noh la ki jingiwbih ki jong ki ha ki haw-haw ka suin bneng.

Lyngba ki kti jong kiba kum kine u Beli u kren, bad na lyndet ki khmat ki jong ki u wiat ieit rymmuin ia ka pyrthei.

Ka babha ban ai haba la pan; hynrei ka khambha pat ban ai haba ym shym la pan, lyngba ka jingsngewthuh.

Bad ha u kner la ki kti ban ai, kaba wad ia u ban iohpdiang ka long hi ka jingkmen palat ia kaba ai.

Bad don aiu sha ba phi la dei ban ym ia ai?

Kynmaw ba baroh kaba phi phi don yn sa hap duh ei noh shisien ka sngi.

Ai noh namarkata, khnang ba ka Aiom ai kan long ka jong phi, ym ki nongiohpateng jong phi.

Phi la ju ia ong ruh, 'Ngan ai tang ha kito kiba dei hok ba ngan ai'

Khmih ki diengsoh ha kper kim long kumta lymne ki ki masi ha pyntha phlang.

Ki ai ba kin ioh im naba lymda ia ai kin ia iap noh kein.

Da shisha uta u babit ban iohpdiang ia ki sngi bad ki miet ki jong u, u long u babit ruh ban iohpdiang ia kiei kiei baroh na phi.

Bad u babit ban iohdih na ka duriaw ka jingim u long ruh u babit ban pyndap ia ka khuri na i wah duit i jong phi.

Te ym don ri shyiap aiu kaban kham khraw ban ia kata kaba la sahseng ha ka jingshlur bad jingshaniah skhem ha kaba iohpdiang?

Bad phi phi long aiu kein ba ki briew kin ia kad noh la ka shadem bad plied la ka jingsarong ba phin iohi lyngkhuid ia ka dor ka jong ki bad ka jingsarong ka jong ki ruh khlem da iamrem?

Khmih iit nyngkong ia lade la phi dei mo u babit ban long u nongai bad u atiar ha kaba ai?

Namar, ha ka jingshisha, ka dei ka jingim hi kaba ai ha ka jingim, katba ma phi uba sngew nongai ia lade phi long tang u sakhi.

Bad ma phi kiba iohpdiang, phi long baroh ki nongiohpdiang. Wat ai ba ka jingsngewnguh kan ban khia ia phi ioh phin pynlong ia ka ka lyngkor ha lade bad ha u nongai u bapli.

Pynban, kyntiew joit ia lade ryngkat bad u nongai halor ki jingai babha jong u kum ha ki thapniang.

Namar ban sngewkitram ka long ban artatien ia ka jingsbun ka jong u uba don ka Khyndew ba kylluid mynsiem kum ka Kmie bad U Blei kum U Kpa.

Nangta uwei u 'riew tymmen, u nongap iing basa u la ong, 'To kren ba ngi shaphang-

KABA BAM BA DIH (Eating and Drinking)

Bad u la ong :

Nga da kwah ba phin lah ban im da ka jingpyrhut iwbih ka khyndew bad kum u 'tiew dieng ban kyrshan ia ka jingim da ka jingshai ka sngi.

Hynrei namar ba phi la dei ban da pyniap ba phin ioh ia bam, bad ban lute noh na iba dang kha ia ka dud ka kmie jong i ba phin dup pynjah sliang ia lade, ai namarkata ba kaba bam bad kaba dih kan long kum ka jingmane.

Bad ai ba ka miej ka jongphi kan long ka duwan ha kaba phi knia noh ia kita kiba luilui bad ba jemnud jong ka khlaw bad ka madan phlang na ka bynta kita kiba kham luilui bad kham jemnud kiba ha u briew.

Haba phi pyniap ia kano kano ka mrad, to ong phi ha la ka mynsiem da ka juh ka bor kaba la pyniap ia phi, yn pyniap noh ia ka jingim doh jong phi: bad yn bam duh noh ia ka ruh.

Namarkata ka ain kaba aiti ruh ia phi ha ka kti jongnga kan sa aiti ruh ia nga ha ka kti kaba kham donbor.

Ka snam jongphi bad ka snam jongnga kim long ei ei hynrei tang kum ka um rmiew kaba bsa ia u Dieng jong ka Bneng.

Bad haba phi ktha ia soh apple da la ki bniat, ong ha

u ha la ka mynsiem ki symbai jongphi kin sa im ha ka met jongnga bad ki shylluit ka lashai ka jongphi kin sa phuh hapoh ka mynsiem ka jongnga, bad ka jingsieng iwbih ka jongphi kan sa long ka lyer iwbih hapoh ka shadem jongnga, bad ryngkat ngin sa ialehkmen ha la ki aiom.

Bad ha ka por synrai haba phi ia kheit ia ki sohwain na ka kper bad haba phi leit rah noh ia ki sha ka kor tylliat to ong ha la ka mynsiem: "Nga ruh nga long ka 'kper sohwain bad ia ki soh ki jong nga ruh yn sa lum lang ban leit rah sha ka kor tylliat; bad kum ia ka wain bathymmai, ia nga yn sa buh noh khop hapoh ki lwa ka Bymjukut"

Bad ha ka por tlang haba phi theh noh ia ka wain. Ai ba yn don ka jingrwai hapoh la ka mynsiem ha manla ka khuri ba phi theh, bad ai ba ha kata ka jingrwai yn don ka jingkynmaw ieit ia ki sngi synrai, bad ia ka 'kper sohwain bad ia ka kor tylliat ruh.

Nangta uwei u nongrep lyngkha u la ong; To kren ha ngi shaphang -

KA JINGTREI (Work)

Bad u la jubab, u da ong :

Phi trei phi ktah ba phin ioh ia iaid ryngkat ryngkat bad ka pyrthei, bad ka jingim ka pyrthei hi; namar ban jaipdeh ka long ban kylla long 'riew nongwei

ia la ki aiom, bad ban kynriah noh sharud na ka proseshon jong ka jingim kaba iaid ha ka kynthem kynjai bad ha ka jingaiti ba sngewmeng ia lade shi ka bymjukut.

Haba phi trei, phi long kum ka sharati kaba lyngba ka dohnud jong ka, ka jingpasiaw jong ki kynta ka kylla long ka sur jingrwai.

Mano na phi ba sngewtynnat ban long i jingnut ba'm mih sur bad ba jarjar katba baroh kiei kiei ki iarwai bad ia kynud lang shisur ?

Phi la ju iohsngew ba la iathuh barabor ba ka jingtrei ka long ka jingtim bad ka jingtrei shitom ka long ka nusib jot. Hynrei nga ong ha phi haba phi trei, phi da pyndep noh shi bynta ia ka jingphohsniew barieh tam jong ka pyrthei ia kaba la ai noh ha phi mynba la kha ia kata ka jingphohsniew.

Bad haba phi pynsmat ia lade ha kaba trei ba-ktah phi ieit, ha ka jingshisha, ia ka jingim hi. Bad ban ieit ia ka jingim lyngba ka jingtrei ka long ban don ha tynrai dyngkhong jong ka jingim hi.

Bad lada ha jingpangmet ka jong phi, phi ia ong ba ka jingkha khun ka long ka jingjynjar bad ban kyrshan ia ka jingimdoh ka long ka jingtim ba la thoh halor ki rengmat ki jongphi, te nga iathuh bad nga ong ha phi ba ym don da kumwei pat hynrei tang da ka syep ki rengmat jongphi hi kaba lah ban niad noh ia kata kaba la thoh.

La iathuh ruh ia phi ba ka jingim ka long ka jingdum bad ha ka jingbtai jongphi, phi ia pynsawa lem ia kata kaba la ong da uba la btai.

Bad nga ong ha phi ba ka jingim ka long da shisha ka jing dum, lait noh tang haba don ka jingkyntu na shapoh

Bad baroh ka jingkyntu ka long kaba matlah lait tang haba don ka jingtip.

Bad baroh ka jingtip ka long kaba lehnohkti lait noh tang haba don ka jingpyntrei kam ia ka.

Bad baroh ka jingtrei ka long kaba suda lait tang haba don ka jingieit

Bad haba phi trei da ka jingieit, phi pyniasoh lang ia lade lem bad phi hi, lem bad kiwei pat ruh, bad lem bad la U Blei de.

Bad kaei sha kaba trei da ka jingieit ?

Ka long ban thain ia ka jain da ki ksai ba la thir na ka dohnud jongphi la kumba ita ia iba phi iiet eh in kup ia ka.

Ka long ban shna ia ka iing da ka jingieit la kumba ita iba phi ieit eh in shong ha ka.

Ka long ban bet ia ki symbai da ka jingsbun bad ban lum ia ka jingot da ka jingkmen, la kumba ita iba phi ieit eh in bam ia ki soh

Ka long ban leh ia kiei kiei ha ka rukom ka jongphi da ka jingpyrsad jong ka mynsiem jongphi hi; bad ban tip ba baroh ki nongiap ba la suk ki ia ieng shrum sawdong bad ia peit ia phi.

Teng teng nga ju iohsngew ia phi ba phi ia ong, la kren kumba shoh samthiah -'Uta uba shniah ia maw marble bad uba shem ia ka dur jong ka mynsiem ka jong u maw, u kham don burom ban ia uta uba lur ia ka khyndew. Bad ma u uba kem noh ia ki rong u simpyllieng bad tah ia ki ha ka jain ha ka dur u briew, u kham lah ban ia uta uba shna ia ki juti sandal ha ki kjat ki jongphi.

Hynrei nga ong, ym ha kaba iohthiah, hynrei ha kaba peitmat kdar kum ha ka por shiteng sngi, ba ka 'er batemon kam ju pasiaw da ka sur kaba kham sngewthiang ia ki sla u diengbah ban ia ha i barit eh ha ki sla u phlang jyrngam.

Bad dei tang uta marwei uba khraw, uba pynkylla jingrwai ia ki sur jong ka lyer bad ba la kham pynsngewthiang ia ka da ka jingieit ka jongu.

Ka jingtrei ka long ka jingieit ba la pynlah ban iohi.

Te lada phim lah ban trei da ka jingieit hynrei tang da ka jingjew mynsiem suda, ka la khambha ia phi ban ioh ieh noh la ka jingtrei bad leit shong ha khyrdop ka temple ban iapan jingai isnei na kito kiba trei da ka jingieit bad ka jingkmen.

Namar lada phi shet kpu da ka jingleh bymsalia, phi shet ia u kpu u bakthang uba pynkdang tang shitengkpoh ia ka jingthngan ka jong u briew.

Bad haba phi buhnud ha kaba khem sohwain, ka jingbuhnud jong phi ka da jyiar noh ia ka bih ha ka wain.

Lada phi rwai kum ki angel ruh bad khlem ka jingieit ia kaba rwai phi pynset kyllut noh ia ki shkor u briew ban sngew ia ki sur bathiang jong ka sngi bad jong ka miet.

Bad kawei ka Kynthei ka la ong, To iathuh ia ngi shaphang-

KA JINGKMEN BAD KA JINGKHUSLAI
(Joy & Sorrow)

Bad u la jubab u ong:

Ka jingkmen jongphi ka long ka jingkhuslai ba la weng roh ia ka jingsop bula na ka.

Bad ia ka juh hi ka pung kaba tuid noh ha ka jingrkhie sngewbha jongphi la ju pyndap bunsien ia ka da ki ummat kthang ki jongphi hi.

Lane, da kumno heit ka lah ban long ?

Khamjylliew ka pongthliew hapoh ki jingim ka jongphi da ka jingkhuslai kan ngam khambun ka jingkmen ?

Hato, ymdei ia ka juh hi ka khuri kaba phi pdiang ia ka wain la thang noh ia ka shisien ha ka pajwa u nongthaw-khiew ?

Bad ymdei ka duitara kabi pynsngewhun ia ka mynsiem jongphi ka dei ka juh hi ka dieng ia kaba la pong thliew da ka tari ka ba nep ?

Haba phi sngewkmen, to khmih iit khamjylliew hapoh la ka mynsiem bad phin sa shem ba dei tang kata kaba la ai noh ha phi ia ka jingkhuslai kaba da ai noh ruh ha phi ia ka jingkmen.

Bad haba phi dap jingkhuslai, khmih iit biang ia la ka jong ka mynsiem bad phin sa iohi ba ha ka jingshisha phi ia iam ia kata kaba dei pynban ka daw ka jingkmen ka jongphi.

Katto katne na phi phi ia ong: 'Ka jingkmen ka khamkhraw ban ia ka jingkhuslai' bad don ruh kiba ia ong: 'Em, ka jingkhuslai ka kham khraw'.

Hynrei nga ong ha phi lang baroh ba kine ar ki long ki bym lah ban pyniakhlad.

Ryngkat ki ia wan; bad haba kawei ka shong bad phi ha kamra bam, kynmaw ba kawei pat ka shong marwei halor jingthiah jongphi.

Da shisha ia phi la thew noh kum ha ka tarajur hapdeng ka jingkmen bad ka jingsngew khuslai ki jong phi.

Dei tang haba phi long thylli ba phi sangeh den khlem da noh shiliang.

Bad haba u nongsumar spah u rah ia phi ban thew noh ia ka ksiar bad ia ka rupa jong u, dei hangta kein ba ka jingkmen ne ka jingkhuslai jongphi ruh ka la donkam ban kiew ne hiar noh.

Bad uwei u misteri maw u la mih sha khmat bad u da ong: 'Kren ha ngi shaphang-

KI IING KI SEM (Houses)

Bad u la jubab u da ong:

Tei ka iingtrep ha 'lawbah ia ki jingiamutdur ki jong phi, shuwa ba phin ia-tei ia ka iing hapoh ki kynroh ka nongbah.

Namar, kumba phi phi ia wan phai sha la ki iing ba ka por premmiet, kumta ruh ka long ia uta u nongia'dwir ba hapoh jongphi uba don lynter sha jngai bad marwei hi.

Ka iing jongphi ka long ka met kaba khamheh ka jongphi.

Ka san ha ka sngi bad ka iohthiah ha ka jingjarjar jong ka miet; bad ymdei ba kam don la ka jong ka jingphohsniew. Hato ki iing ka jongphi kam ju phohsniew bad katba dang phohsniew ka da ker noh na ka nongbah sha ki 'law kyntang bad ki khliar lum ?

Nga da kwah ba ngan lah ban lum lang ia ki iing ki jong phi ha ki kti ki jong nga, bad kum u nongbet ngan pynsaphiet noh ia ki ha khlaw bad ha madan phlang.

Nga da kwah ruh ki them kin long ki surok bah jong phi bad ba ki lynti bah jongphi kin long ki lynti khap-iing ba phi lah ban iawad ia shi uwei ia uwei pat lyngba ki 'per sohwain bad wan phai noh da ka jingsieng iwbih jong ka khyndew ha ki jainkup ki jongphi.

Hynrei kine kiei kiei kim pat shym la dei ia ka ban jia.

Ha ka jingtieng jong ki, ki kpa tymmen jongphi ki ia ia lum lang ia phi hajuh ban ia shong khapngiah. Bad katba ka jingtieng ka dang sah bad ka por ka dang dei ki kynroh ka nongbah kin pyniakhlad ia ki rympei na ki bri ki jongphi.

Hynrei, iathuh ia nga ma phi, ko nong Orphalis, phi ia don aiu hapoh kine ki iing? Bad ia ka ei ba phi iada da ki jingkhang ba la pyndait tala?

Hato, phi ia don mo ka jingsuk hangta, kaba long ka jingkyntu ba jarjar kaba pynmih noh shabar ia kata ka bor barieh ka jongphi?

Phi ia don mo ia ki jingkynmaw-ieit hangta, kiba long ki khilon ba la tbeh bad kiba pun ia ki kliar ka jingmut jingpyrkhat ka jongphi.

Phi ia don mo ia ka jingitynnad, kaba da ring noh ia ka dohnud ka jongphi na kiei kiei kiba la pynwan dur na ka dieng ka maw, sha u lumbah bakhuid?

Iathuh seh ia nga la phi ia don mo ia kine ha ki iing ki jongphi?

Ne phi ia don tang ka jingaram ia ka met bad ka jingkwahbrai ia kata ka jing-aram ka met, kaba nyngkong ka da wan partuh hapoh iing kum ka nongsah basa bad nangta kaba da leh noh ia lade kum ka trai iing, bad nangta pat kum ka kynrad?

Haoid, bad ka kylla long ka nongpynjuh pynjem ia phi bad da la u khwai bad u shabuk ka da pynshad khun-bynriew kai ia ki jingkwah ba bun jongphi da ki tyllai bajwat.

La ki kti ki jongka ki long 'sai rusom, ka dohnud jongka ka long nar sarang.

Ka kyn-oi ia phi ba phin iohthiah ba kan ioh ieng ha syndah jongka jingthiah jongphi bad rkhie-bein ia ka burom jong ka jinglong doh.

Ka pynlong ka jingrkhie-bein ia ki jingsngew ba janai tam ki jongphi, bad ka pynthiah ia ki halor u skum kum ia ki khiew khyndew kiba shroin eh.

Da shisha ka jingkwah-brai ia ka jing-aram ka jinglong-doh ka da pyniap noh ia ka jingkwah bajur ka mynsiem bad ka da iaid rynsied ha ka jingleit on tep ia ka.

Hynrei ma phi ki khun jong ka sahit bneng baiar, kiba ym jahthait wat haba shongthait phin ym jiat noh ha ka jingiam jingpah jong ka n.. shah pynjuh pynjem ha ka.

Ka iing ka jongphi kam dei ka ankhor hynrei u rishot ba bat ia ka lama-lyer ka jhad·

Kan ym long ka jain linen ba phyrnai kaba sop ia ka jingmong ; hynrei ka irmat kaba iada ia ki pyllew khmat.

Phim dei ban da kli thapniang ba phin dup lait ban rung lyngba ia ki jingkhang lymne da dem ki khlieh ban ym kynduh ha sat, lymne tieng pynhiar mynsiem ba ki kynroh kin orpait bad hap noh.

Phin ym ia shong iing hapoh ki krem jingtep ba lathaw da kiba la iap na ka bynta kiba im.

Bad lada don ka jing-iphuh iphieng bad kaba subani hapoh jong ka ruh, ka iing ka jongphi kam dei ia ka ban bat noh ha lade ia kiei kiei ki ba-rieh ki jongphi lymne-ai jaka-rieh ia ki jingpyrkhat da !a ki jong ha ka.

Namar kata kaba khlem pud ha phi ka shong ha ka dulan-paki jong ka suin bneng kaba ka jingkhang ka jong ka dei u lyoh ka step phyrngap, bad ki jingkhang-iit ki jong ka dei ki jingrwai bad ki jingjar-jar jong ka miet.

Bad uwei u nongkhaii u la ong, Kren ha ngi shaphang—

KA THIED KA DIE (Buying And Selling)

Bad u la jubab, u ong :

Ha phi, ka khyndew ka la ai noh ia la ki soh ki jong ka bad phin ym ia kyrduh lada phi tip da kumno phin ia pdiang ia la ki kti.

Dei tang haba phi iapli markylliang ia ki jing ai sngewbha jong ka khyndew ba phin ia sngewhun jai.

Pynban, lymda kata ka jingiapli ka long ha ka jingiaieit bad jing-iabishar sbun kan ialam ia ki katto katne sha ka jinglalot-kangar bad ia kiwei pat sha ka jingthngan.

Haba ha ki iew ki hat, ma phi kiba la pynmih syep ha ki jongka duriaw bad jong ki lyngkha bad jong ki bri sohwain phi ia kynduh ia ki nongthainjain bad ki nongthaw khiew bad ia ki nong-lum musli musla, to ia khot kyrpad phi ia ka 'Lei synshar ba kan wan hapdeng jongphi ban pynkyntang ia ka tarajur bad ia kaba khein bniah, bad kaba ia pynshah ia ka dor namar ka dor.

Bad wat ailad ia kiba wan thylli ban ia shim bynta ha ka thied ka die jongphi, lada ki ia wan ban die noh tang ia ki ktien jali-jaum jongki namar ka umsyep jongphi kaba phi la ia pynmih.

Kum ia kita ki briew phi dei ia ka ban ong ia ki : " Ale noh bad ngi sha ki lyngkha, lane khie leit noh bad ki hymmen ki para jongngi sha ka duriaw bad bret ia la ki jar namar ka khyndew bad ka duriaw ki pynpahuh pahai ia phi ruh kum ia ngi."

Bad lada ki ia wan ki nongrwai bad ki nongshad bad ki nongtem nongput, to ia thied phi ia ki jingai ki jong ki ruh.

Namar ma ki ruh ki dei ki nonglum nonglang ia ki soh bad ia ki jingiwbih ba ki da ia wan lam ha ki rukom ba la pynwan-dur ia ki jingphohsniew ki jongki kiba long ka jainkup bad ka jingbam ka mynsiem jongphi.

Bad ha shua ba phin mih noh na iew, peit ba yn ym don uba leit phai noh thylli sha la iing.

Namar ka 'Lei synshar kan ym iohthiah suk ha ka lyer tad haduh ba ia ki jingdonkam jong u barit eh na phi la pyndap pynbiang.

Hadien kata uwei na ki noongbishar jong ka nongbah u la ieng joit bad u ong, To kren ha ngi shaphang —

KA KAM SNIEW BAD KA JINGPYNSAJA.

(Crime and Punishment)

Ba u la jubab u ong :

Dei haba ka mynsiem jongphi ka iaid marwei ha ka lyer, ba phi marwei hi khlem don ba iaid lem ba phi leh kam bakla ia kiwei bad ia lade ruh. Bad namarkata, ka ka jingbakla ba phi la leh, phi la dei ban tied bad ap slem por ha ka jingkhang jong uba la kyrkhu khlem da don ba shah - shkor.

Kum ka duriaw bah long kata kein kaba kynja-blei ha phi.

Ka iai-neh junom khlem da jngut.

Bad kum ka lyer ki haw - haw, ka da kynting noh shalor tang ia kiba ha ki thapniang.

Wat kum ka sngi ruh ka long kein kata kaba kynja-blei ha phi.

Kam i-thuh ia ki lynti jong i 'nai tvnjit lymne kam wad ia ki thliew ki syar jong u ' seiniong.

Hynrei kata kaba kynja-blei kam shong tang marwei hi hapoh ka jingim jong phi.

Shibun na kata ka jingim jongphi ka long kaba kynja briew bad shibun na ka ruh kam pat long satia kaba kynja-briew hynrei ha ka jinglong kynja-boit ba khlem dur, iba iaid da iohthiah ha ki lyoh khyndew bad ba da wad noh ia la ka jong ka jingkyndit thiah.

Bad ngan kren tang shaphang kata kaba kynja briew ha

phi ; namar dei tang ma ka hi, ym kaba kynja-blei ne kaba kynja-boit kaba tip ia ka kam sniew bad ia ka jingpyn-saja ia ka.

Bun bun sien nga la ju iohsngew ba phi iakren ia khana shaphang u nongleh kamsniew la kumba um dei uwei na phi, hynrei u kynja 'riewnongwei bad u nongmashlia ia ka pyrthei ka jongphi.

Hynrei nga iathuh ha phi ba wat uta u bakhuid bad bahok eh na phi, um lah ban kiew palat ia kaba hakhlieh eh kaba phi phi ia don lang ha uwei uwei baroh.

Kumjuh ruh, uba sniew bad uba tlot eh na phi um lah ban hiar ha ka long'briew kham poh ban ia kata ka bapoh tam eh kaba phi ia don lang baroh kum ki nongshong shnong.

Bad kumba i sla dieng marwei in ym kylla stem khlem ka jingtip ba jar-jar jong u diengbah baroh uwei, kumta ruh u nongleh kamsniew un ym lah ban leh kamsniew khlem ka mon ka barieh ka jongphi lang baroh.

Kum ha ka proseshon, phi ia iaid lang baroh sha pyrshah kata kaba kynja-blei ha khmat jongpbi.

Phi long ka lynti bad ki nongiaid ruh.

Bad haba uwei na phi u ur bad u kyllon, u da ur noh na ka bynta kito baroh kiba hadien jong u — KA JING-MAHAM ia ki ia u maw-jynthud.

Hoi od, u da kyllon ruh na ka bynta kito kiba shakhmat jong u ruh namar, la ki la long kiba stet bad ba snah ka iaid lynti pynban kim shym la weng noh ia uta u u maw - jynthud.

Bad sa kane kawei ruh, na ki kyntien ka lah ban kham

khor hapoh ki mynsiem jong phi :

U shahpyniap um dei ban lait na kaba ai jingkhein ia ka jingshah pyniap jong u : lymne u shah-lute na ka ba shah kynnoh pop ia la ka jong ka jingshah lute ka jongu.

U bahok umdei uba lui-lui halor ki jingleh jong u nongkam sniew bad u ba luilui ha ka jingbishar um dei uba la sait khuid halor ki jingleh bym-hok jongu nongshet-shukor.

Ho,oid bunsien u nong-kamsniew hi u dei uba la shah lehbein noh ha uta hi ia uba u la lehbein.

Bad kham bunsien shuh-shuh, uba la shah pynrem u long ruh ma u. u nongkit ia ka jingkit bakhia namar kito kiba la said hok bad ba khlem shah kynnoh.

Phi'm lah ia ka ban pyniakhlad noh ia ki bahok na ki ba'm hok, ia ki babha na ki basniew ; namar ki ia ieng ryngkat ryngkat ha ka khmat ba thaba jong ka sngi ; kumjuh kumba iathian ki 'sai iong bad ki 'sai lih jong ka jain ba la iathain lang.

Bad haba u 'sai iong u dkut noh u nongthainjain u hap da peit bniah ia ka jain baroh kawei, bad wat ia ka korthainjain ruh ban shem ia ka daw.

Lada uno uno na phi u shim bishar ia ka tnga u briew kaba la shah kynnoh iaid dakait nalor la u tnga jong ka, ai ba un da thew ruh ia ka mynsiem jong uta u tnga ha ka tarajur bad ia ka jingim ka jongu ruh, ha ka jingthew kaba biang.

Ban ai ba ka kti jong u nong pynshitom ia u nongkam bymman kan da twad ruh ia ka mynsiem jong uta uba kam ia lade ba la shah lehbein.

Bad lada uno uno ruh na phi un ai ka jingpynsaja ha ka kyrteng ka hok bad ka jingshisha bad puh la u sdie ha u dieng ka jingsniew, ai ba un da piet bniah ia ki thied jongu ruh.

Namar da shisha un sa shem ba ki thied ki jong u babha bad u basniew, jong u baseisoh bad u bym seisoh baroh ki kyllain lang ha ka mynsiem ba jar-lar jong ka Mei rymew.

Bad ma pni ki nongbishar kiba la dei ban long kiba hok ; ka rai aiu phin ia ai ia uto uba la sald-hok ha ka doh, hynrei u 'riew bymman ba-khraw eh ha ka mynsiem ? Ka jingpynshitom aiu phin ia ai ia uto uba la pom pyniap ia ka doh, pynban uba la shah pom pyn-iap noh ia lade ha ka mynsiem ?

Bad kumno phin ia tian bishar ia uto uba la -thok bad uba ban-bein, hynrei uba long ruh ia lade uba la shah ban-bein bad shah-pynkhlemrain ?

Bad kumno phin pynsaja ia kito kiba ka jingsngew shi-tom mynsiem ia la ki jinglehbakla ka kham khraw ban ia kato ka jinglehbakla ruh ?

Hato kata ka jingsngew shitom mynsiem kam dei ka jingthmu jong kata ka jingbishar da ka juh hi ka ain kaba phi la dei ia ka ban ai ?

Pynban phim lah ban bynshet ia kata ka jingsngew shi-tom mynsiem halor kiba lui-lui lymne weng noh ia ka na ka dohnud ki nongkam-bynman.

Khlem da ong da bthah ruh, kata jingsngew shitom myn-siem kan sa kyang sa pyrta hi shi-miet shi-miet ba ki briew kin ia kyndit bad peit lyngngoh ia lade hi. Phi kiba la dei ban sngewthuh ia ka jingbishar hok kumno phin leh lymda phi peit sani bha ia baroh

ki jingleh ha ka jingshai kaba tyngshain ber?

Dei tad hangta ba phin sa shem ba uta uba ieng bad uta uba kyllon u dei tang u juh hi u briew uba da ieng ha ka premmiet, kaba long ka pud jong ka miet—ka jinglong ba kynja-boit lade hi ba ka sngi-ka jinglong ba kynja-blei ka ma-lade hi ka jong u.

Bad ba u Mawdong jong ka temple um kham jrong ban ia u Mawnongrim ba ha trai eh jong ka.

Bad uwei u plidar u la ong, Ko nonghikai Kumno pat shaphang—

KI AIN KI KANUN KI JONG NGI? (Our Laws)

Bad u la jubab;

Phi ia sngewtynnad eh ha kaba buh ia ki ain ki kanun.

Hynrei, phi kham ia sngewtynnad shuh-shuh ha kaba pynkhein ia ki.

Kum ki khyllung ba ia lehkai harud duriaw, kiba da ia tei ia ki kynroh shyiap da ka jingmynot thop bad sa ia pynjot hi pat da kaba ia rkhie sngewbha.

Hynrei katba phi nang ia tei kumta ia ki kynroh shyiap, ka duriaw ka nang wanrah shyiap shuh-shuh sha ryngkew, bad haba phi ia pynjot ia ki, ka duriaw ruh ka ia rkhie lang bad phi.

Da shisha, ka duriaw bunsien ka ia rkhie lang bad kiba lui-lui.

Hynrei, aiu pat ia kito kiba ka jingim kam dei ka duriaw bad ki ain ba la shna da u briew kim long ki kynroh-shyiap ; hynrei ha kiba ka jingim hi ka long u mawsiang bad ka ain ka long kum u shniah da uba ki pynwan ia u maw ba ka dur ba ia syriem bad lade hi ?

Bad aiu phin ia ong ia uto u 'riew dkoh uba isih ia ki nongshad ?

Aiu pat phin ong ia uto u masi dap uba ieit ia ka lyngkor bad u da niew ia ka s'lei ka khiat ha khlaw kiba iaid lyngkar bad shang tuh ?

Bad kumno pat phin ong ia uto u 'sein tymmen uba'm lah shuh wat ban loit la ka snep bad uba da sin rngop bein ia baroh ki 'sein khynraw kiba lyngkhuid bad ki ba-khlemrain ?

Aiu ngan ong shaphang jongki lehse tang ba ma ki ruh ki ia ieng ha ka jingshai ka sngi da kaba phai da 'ing-dong pyrshah ia ka.

Bad ki ia ioh-i tang la ki syrngiew, bad ki syrngiew jongki, ki long ki ain ki jongki kein.

Bad namarkata, ka sngi ka long aiu ha ki, ym dei tang ka nongshat ia ki syrngiew ?

Bad kaba pdiang ia ka ain ka long aiu ha ki, ym dei tang ban dem bad ruid lain ia la ki syrngiew halor ka khyndew ?

Hynrei ma phi kiba iaid da kaba phai khmat sha ka sngi, ki dur aiu ba la dro ha khyndew ki ban bat noh ia phi ?

Phi kiba iaid bad ka lyer, ka jingkdew lyer aiu kaba lah ban bthah ia ka phang jongphi ?

Ki ain aiu te phin tieng lada phi shad hynrei khlem da jynthut ha u kynjri-nar jongno jongno ?

Bad mano u ban tian bishar ia phi lada phi tar noh la ka jainkup bad bret noh ia ka ym ha ka lynti iaid jong kiwei pat ?

Ko nong Orphalis, phi lah ban set kut noh ia ka jingsawa ka ksing bad phi lah ruh ban pynsynjor noh ia ki ksai ka duitara ; hynrei mano ba lah ban hukum ia u shyrwat ba un ym pah ?

Bad uwei u 'riew-sain hima u la ong, to kren ha ngi shaphang--

KA JINGLAITLUID (Freedom)

Bad u la jubab, u da ong :

Ha ki khyrdop ka nongbah bad ha la ki rympei nga la ju ioh-i ba phi ia dem pyllup bad mane ia ka jinglaitluid ka jongphi, kum juh kumba la ju leh ki mrad ha khmat u kynrad barunar, kiba da ia oh ia u wat la u shoh iap ruh ia ki.

Hooid. ha ki 'lawkyntang jong ka temple bad hapoh ka syrngiew ka nongbah ruh nga la ioh-i ba kiba lait-

luid tam hapdeng jongphi ki da ia deng ia kaba ka iktiar ka jinglaitluid kum ia ka lyngkor bad u hatkari

Bad ka dohnud hapoh ka shadem jongnga ka da phohsnam ban iohi ia kata. Namar phin ia long kaba kiba laitluid tang haba phi la ia sngewthuh bad wat ka jingthrang ban wad ia ka jinglaitluid ruh ka kylla long ka kynja jingkhum ia phi bad tang haba phi la ia kein noh kaba iakren ia ka jinglaitluid kum ka goal bad ka jingpyndep noh ia ka.

Phin sa long kiba laitluid da shisha haba ki sngi ki jong phi kim long kiba khlem jingpyrwa lymne ki miet kiba khlem ka ihngan, ka kyrduh bad ka khuslai bad haba kine kiei kiei ruh ki ia kertawiar ia ka jingim jongphi, pynban phi, phi da ieng noh ha kynjang jong ki kum kiba lyngkhuid ba' khlem da sinuh teh ha ki.

Bad da kumno phin ia ieng mo ha lyndet ki sngi bad ki miet ki jongphi lymda phi bihai noh ia ki ki kynjri kiba dang ha ka step phyrngap ka jingim hi ki la teh noh sbak ia ka shiteng ngi jong ka jingsngewthuh ka jongphi ?

Ha ka jingshisha kata kaba phi phi ia ong ka jinglaitluid ka long pynban kaba khlain tam na kine ki kynjri ; la ki kyrwoh ki jongka ki phyrnnai bad pyn thaba ha ki khmat ki jongphi.

Bad kua ki long aiu, ym dei ki lyngkhot lyngkhai jong ka ma-lade ka jongphi hi kiba phi la dei ia ka ban ia iehnoh-noh ban ioh long kiba laitluid ?

Lada ka dei ka ain bymhok phi dei ia ka ban pyndam noh ia ka, namar la thoh ia ka da ki kti ki jong phi bad halor ka shyllangmat ka jongphi hi.

Phi'm lah ban pyndam ia ka da kaba thang noh ia ki kot ain ne da kaba sait noh ia ki shyllangmat ki nongbishar jongphi wat da ka um jong ki duriaw bah baroh ruh.

Bad lada u dei u nongsynshar ba ban bein, phin pynhiar khet noh ia u ; hynrei da iit shuwa ia lade la phi pynpra noh ne em ia ka khet jongu ia kaba la tei la slem hapoh jongphi.

Namar da kumno u nongsynshar runar un synshar halor kiba laitluid bad kiba sngew·sarong ia lade ba ki long kiba laitluid ? Kata ka'm dei tang ban shu banbein ia ka jinglaitluid bad pynkhlemrain ia ka jinglaitluid bad pynkhlemrain ia ka jingsngew sarong ia jongki ?

Bad lada ka long ka jingsngewpyrsa ia bret noh phi ia ka, namar dei ma phi hi uba la jied ia ka, ym ba la shu bynshet jubor ia ka ha phi.

Bad lada ka ka long ka jingsngew sheptieng, phin ia pynhiar krat noh ia ka ; ka jaka shong jong ka dei ka dohnud ka jongphi hi ym ha ka kti jong uta uba phi la sngew sheptieng.

Da shisha, baroh kine kiei kiei ki da ia khih lyngwit hapoh jongphi ha ka rukom ba la ia bat marshiliang 'ri ; uta uba la kwah eh bad uta uba la sheptieng eh ; uta uba la i-sih eh bad u a uba la ieit eh ; uta uba la bud dien bad uta uba phi kwah eh ban ioh lait im.

Da shisha kine kiei kiei baroh ki da ia khih lyngwit hapoh ka jingim ka jongphi, kum ki jingshat syrngiew ha ki jur ba iasnoh.

Bad haba ka syrngiew ka jah noh shen shen bad kam don shuh, ka jingshai ba sah byrngut ka kylla long ka syrngiew ia kawei pat ka jingshai.

Bad kumta ruh long ka jinglaitluid ka jongphi haba ka la lait noh na ki jingkhum jongka, ka kylla long ma ka hi ka jingkhum kaba kham khraw ia ka jinglaitluid ka bakhamkhraw pat.

Bad kawei ka kynja 'thei 'riew-niam ka la kren pat bad ka ong, To kren ha ngi shaphang-

KA NIA BAD KA JINGKWAH BA-JUR (Reason & Passion)

Bad u la jubab u da ong:

Ka dohnud ka jongphi ka long bajabor ka ktem thma ha kaba ka nia (reason) bad ka jingbishar (judgement) ki jongphi ki ialeh pyrshah ia ka jingkwah ba jur (Passion) bad ka thngan (appetite) ki jongphi hi.

Bad nga da kwah ba ngan long u nong pyniasuk hapoh ka mynsiem jongphi, ban pynkylla ia ka jingiashkut bad ia tynjuh bor hapdeng ki dohngit ki phngar jong ka jingim ka jongphi ha ka jingialong kawei bad jingialong shisur.

Hynrei da kumno kein ngan lah, lymda phi hi da lade

phi ia long ki nong pyniasuk ne kiba la ia ieit noh da ki phngit ki phnger jong ka jingim ka jongphi?

Ka nia bad ka jingkwah ba-jur ki jongphi ki long u boitha (rudder) bad ka lama lyer jong ka jhad kaba long ka mynsiem ka jongphi hi kaba iaid halor duriaw bah.

Lada iwei na kine, ka lama lyer lane u boitha i khein noh, phin ym lah ban iaid shuh, hynrei tang ban sah u shad kynting halor ki jingatphyllung bad shu sah kynting kai shane shatai lane shah pynshad lyngwait ha syngwai ka pdeng duriaw.

Namar, lada ka nia hi tang marwei kan synshar, ka long ka bor kaba set noh khop. Bad ka jingkwah bajur khlem ka jingkhan jingmut bha, ka long u thylliej aing ba thang sha ka jingpynjot lade.

Ai namarkata, ba ka mynsiem jongphi kan kyntiew burom ia ka nia, halor khlieh jong ka jingkwah bajur jongphi khang ba ka mynsiem ka lah ban rwai.

Bad ba ka mynsiem kan ialam lynti ia ka jingkwah bajur ka jongphi da ka nia, te da kata ka jingkwah bajur kan ioh im biang lyngba ki jingmihpat ba man la ka sngi ki jongka kum u phoenisk (phoenix) uba khie im biang halor la ka dpei.

Nga da kwah ruh ba phin da ia peit lem ia ka jingbishar bad ia ka thngan ka jongphi kumba phi peit lem ia ki arngut ki paralok ba ieit ba wan sah basa kai bad phi.

Da shisha, phin ym leh burom ia uwei kham palat ban ia uwei pat, namar uta uba pynleit jingmut tang ha uwei na ki, un duh noh ia ka jingieit bad jingshaniah jong ki baroh arngut.

Hapdeng ki lum, haba phi shong kai ha ka jingkah syrngiew batngen ki dieng kseh te phin ioh pdiang ia ka jingsuk bad ka jingpalei ka jong ki pyntha bad ki madan phlang ba-jngai, ai ba ka mynsiem ka jongphi kan ong. jar-jar hapoh ha lade, "U Blei U shong jahthait ha ka nia.'

Ruh, haba ka 'eriong ka wan bad ka lyer ka beh noh kyrthep ia ki khlaw, bad u pyrthat bad ka lei-lieh ki pynbna ia ka burom jong ka sahit bneng, ai ba ka mynsiem jongphi da ka jinglyngngoh kan ong, "U Blei U khih ha ka jingkwah bajur."

Namar ba phi phi long tang i jingpyrsad mynsiem hapoh ka lyngwiar ba shi-tyllep U Blei bad i sladieng barit ha ka khlaw jong U phi ruh phin ia shong jahthait ha ka nia bad ia khih ha ka jingkwah ba-jur jongphi.

Bad kawei ka 'riew kynthei ka la ong, to kren hi ngi shaphang—

KA SHITOM- SHIJOT (Pain)

Bad u la ong:

Ka shitom-shijot jongphi ka long tang kaba pynpait noh ia ka shynrong kaba sop ia ka jingshemphang jongphi.

Kumba i shyieng-soh ba-eh daw-daw i la dei ia kaba'n da pait noh na ka sop ba ka sap jingim ha i kan ioh ban ieng ha ka sngi, kumta ruh dei ban ia mad ia ka shitom-shijot ha ka jingim jongphi.

Ah, ba ka mynsiem jongphi kan da lah ban ioh mad ia ka jingsngewphylla jong ki kambah ba man ka sngi jong ka jingim ka jongphi, ka shitom-shijot jongphi kan ym duna kaba sngewphylla ban ia ka jingkmen ka jongphi,

Bad phin ia pdiang ruh ia ki aiom jong ka mynsiem jongphi kumjuh kumba phi ia pdiang ia ki aiom kiba iaid halor ki bri ki khyndew ki jongphi.

Bad phin ioh ia peit sngewtynnad ruh ia ka suin bneng bakhuid kdiar-kdiar lyngba ki tlang jong ka jingsngewsih sngewdiaw ka jingim ka jongphi.

Bun na ka shitom shijot ka jongphi dei kaba ma phi, phi ia-thaw hi.

Dei da ka jingdih ba-kthang ba u nongai dawai jongphi u pynkoit ia ka lade kaba pang hapoh jongphi.

Namarkata, shaniah ha u nongai dawai, bad dih ia kata ka jingpynkoit ha kaba jar-jar bad palei mynsiem.

Namar, wat la ki kti jong u ki long ki bakhia bad ki ba-eh, pynban la ialam ia ki da ka kti ba jem-jai jong U BA'M IOH-I.

Bad ka khuri ba u wan-lam, la ka thang ia ka shyntur jongphi, ka long ia kaba la pynwandur na ka dew-byrtha kaba u nongthawkhiew u la pynsngem da la ki ummat ba kyntang ki jongu hi.

Bad uwei u briew u la ieng jait bad u la ong, To kren ha ngi shaphang—

KA JINGTIP-LADE (Self-Knowledge)

Bad u la jubab u ong:

Ki dohnud jongphi ki tip ha kaba jar-jar ia kiei kiei ki barieh jong ki sngi bad ki miet ki jongphi.

Hynrei ki shkor ki jongphi ki ia thrang dik-dik ia ka jingsawa jong ka jingtip ka dohnud jongphi.

Phi la dei ia ka ba'n tip ha ki kyntien ia kata kaba phi la ju tip barabor ha ka jingpyrkhat jongphi.

Bad phi la dei ia ka ban ioh ktab da la ki shynriahti ia ka met ba-lyngkhuid jong ki jingphohsiew ki jongphi.

Bad ka la long kaba dei eh ba phin leh kein.

Ka pung umpohliew barieh jong ka mynsiem jongphi ka dei ban kiew halor ban shiei ban tuid noh ryngkat bad la ka jingkynud sur sha lynti duriaw bah.

Te ia ka spahbah ba la buhrieh noh ha ka kiba jylliew tam jong ka jingim jongphi yn sa pynpaw shynna ha ki khmat jongphi.

Hynrei, to ai ba yn ym don tarajur ka ban thew ia ka spah barieh ka jongphi.

Hynrei wat ym ia thew phi ia ki jingjylliew jong ka jingtip ka jongphi da u dieng pruh ne da u 'sai-sawar.

Namar ka man lade ka long ka duriaw bah ba khlem pud bad ba khlem jingthew.
Wat ia ong phi "Nga la lap ia ka jingshisha", hynrei ong, "Nga la lap ia iwei i jingshisha."

Wat ong ruh "Nga la lap ia ka kynti jong ka mynsiem" pynban phin ong "Nga la lap ia ka mynsiem kaba iaid ha ka lynti ka jongnga".

Namar, ka mynsiem ka iaid halor baroh ki lynti. Ka mynsiem kam ju iaid halor u lain, lymne ka da san kum u khah.

Ka mynsiem ka da plied noh ia lade kum u 'tiew padma, ha ki shrong syntiew ki ba ym lah niew shuh.

Bad uwei u nongbikai u la ong, To kren ha ngi shaphang :--

KA JINGHIKAI (Teaching)

Bad u la ong ha ki :

Ym don ba lah mano mano ruh ban pynpaw ia kiei kiei hynrei tang kata hi kaba la don lypa bad ba thiah-ia-peit ha kaba sdang jong ka jingtip jingsngewthuh.

U nonghikai uba iaid ha ka syrngiew ka temple hapdeng jong ki nongbud jongu, um ju ai nob la ka jong ka jingstad, hynrei uda ai noh ia la ka jingngeit bad ka jingieit ka jongu.

Lada u long da shisha uba stad, un ym shah ia phi ban rung ha ka iing ka jingstad jongu ; hynrei un ia-lam ia phi pynban sha ka phyllaw ka jingmut ka jongphi hi.

U nongpeit khlur u lah ban iathuh ia phi ia ka jingsngew-thuh ka jongu ia ka sahit bneng, hynrei um lah ia ka ban ai ha phi ia ka jingsngewthuh ka jongu.

U nongthaw jingrwai u lah ban rwai ha phi ia ki tar baroh kiba ha ka haw-haw, hynrei um lah ban ai ha phi ia ka shkor kaba kem ia ki tar lymne ia ka sur kaba pynsawa ia ka.

Bad uta uba stad ha ka saian ki number, u lah ban ia-thuh ia phi ia ki bynta jong ka thew ka woh, hyn-rei um lah ban lam ia phi sha palat nangta.

Namar ka jing-ithuhpaw ka jong uwei u briew kam ju ia ai kylliang ia ki thapniang ha uwei pat.

Kumba iwei iwei na phi in ieng marwei hi ha khmat ka jingtip U Blei, kumta ai ruh ba iwei iwei na phi

in ieng marwei hala ka jong ka jingtip ia U Blei bad ha ka jingshemphang ia ka marlang ruh.

Bad uwei u samla u la ong, to kren ha ngi shaphang—

KA JINGIALONG PARALOK (Friendship)

Bad u la jubab u da ong:

U paralok u jongphi u long ka jingpyndap pynbiang ia ki jingkyrduh jongphi.

U long ka lyngkha ha kaba phi ia bet da ka jingieit bad ot da ka jingainguh.

Bad u long miej-bam bad ka 'pei-syaid ding ka jongphi.

Namar phi phi wan sha u da ka jingthngan bad phi wad ia u namar ka jingsuk jongphi hi.

Haba u paralok u pynpaw ia la ka jong ka jingmut ka jongu, phi wat ym tieng ia kata kaba pynsngew hapoh jongphi ban ong 'em, lymne wat kun noh ia kata kaba ong 'hoid' hapoh jongphi.

Bad haba u sngap jar, ka mynsiem jongphi kam dei ban sahngeh kaba shabshkor ia ka mynsiem ka jongu.

Namar wat la khlem da kren da ki ktien ruh, ha ka jingialong paralok baroh ki jingpyrkhat, baroh ki

jingkwah bad baroh ki jingkhmih lynti, la kha bad la iasam lem da ka jingkmen kaba khlem da kynhoi.

Haba phi iakhlad noh na la u paralok, phi wat ym sngewkhuslai.

Namar ia kata kaba phi ieit eh ha u phi lah ban ioh khambha ha ka jingbym don ka jongu kumba u nongleitkiew lum u iohi kham sani bha ia u lumbah na rithor bajngai

Bad ai ba kan ym don kano kano kawei pat ka daw ha ka jingialong paralok lait noh tang ka ban kham ia pynjylliew, kylliang shuh-shuh ia ki thwei bajylliew ki mynsiem jongphi

Namar ka jingieit ka ba'm wad ei ei hynrei tang ka jingiathuhkhana kai ia la ka jong ka jingmaian, kam dei ka jingieit, hynrei ka long ka jar ba la bret, bad kaba ngat ha ka long ka ba'm seisoh suda.

To ai ba kaba bha tam jongphi kan long ka bynta jong u paralok jongphi.

Lada u la dei ban tip ia ka jingtyrkhong khait ka jongphi, ai ba un tip ruh ia ka jingdap jingshlei ka jongphi.

Namar, uei uta u paralok uba phin shu ia wad da ki bunbun kynta ia ka ban ioh ia pyniap? Wad ia u barabor da ki bun-bun kynta ia ka ban ioh ia pynim kein.

Namar ka dei ka kam jongu ban pyndap ia ka jingkyrduh ka jongphi, hynrei ym ia ka jingthylli ka jongphi.

Bad ha ka jingthiang jong ka jingialong paralok, ai ba kan don ka jingiarkhie sngewbha bad ka jingiaioh bynta lem ia ka jingsngewbha barabor.

Namar dei ha ka umjer jong kiei klei ki barit eh ba ka mynsiem ka shem ia ka siep phyrngap bad ka peitmat kdar.

Bad nangta uwei u Prophesor u la ong, To kren ha ngi shaphang-

KABA IA KREN IA KHANA (Talking)

Bad u la jubab u da ong:

Phi ia kren ia khana haba phi sangeh noh kaba iasuk bad lade hi.

Haba phim sngewlah shuh ban shong khop ha ka jingjar-jar ba marwei ka mynsiem jongphi, phi da im noh halor ki rymmiang shyntur ki jongphi, bad ka jingsawa ka long tang ka jingpynbyrngia bad ka jingpynsyrwa ei ia ka por.

Bad ha ka ba-bun na ka kren ka khana jongphi, phi pyniap noh mar shiteng ia la ka jong ka pyrkhat pyrdain ka jongphi hi.

Namar ka pyrkhat pyrdain, ka long ka sim ba her ha suin ; kaba don hapoh ka ruh ki kyntien, ka lah shisha tang ban pynpyiar la ki thapniang hynrei kam lah ban her.

Ki don shibun hapdeng jongphi kiba iawad iabeh ia ki

padiah thylliej da ka jingtieng ia ka jingsngew marwei jongki.

Ka jingjar jar jong ka jinglong marwei ka da pynpaw habar ha kiwei ia ka jinglong ba lyng-khuid jongki hi, bad ki la dei namarkata ia ka ban ia phet lyndet noh na ka.

Bad don kito kiba ia kren ia khana khlem da don ka jingtip lymne ka jingpyrkhat lypa, hynrei kiba da pynpaw noh ia ka jingshisha kaba ki hi kim sngewthuh satia.

Bad ruh don pat kito kiba don ka jingshisha ha , hynrei ki bym treh ban iathuh ha ki kyntien.

Ha ki shadem jong kiba kum kine kein ba ka mynsiem ka jingshisha ka shong ha ka jingjar-jar ba shisur jong ka jingim ba marwei hi.

Haba phi ia kynduh ia la u paralok ha rud surok ne ha iew ha hat ai ba ka mynsiem kaba hapoh jongphi kan plie ia ki rymmiang shyntur jongphi bad kan ialam ia u thylliej u jongphi.

Ai ba ki sur kaba hapoh jong ka sur ka jongphi, kan kren ha ki shkor kiba hapoh jongka shkor ka jongu.

Namar ka mynsiem ka jongu kan ri khop ia ka jingshisha ka jong ka mynsiem jongphi kumba ri ia ka jingmad babang jongka wain ba iai pynsah kynmaw. haba ia ka rong jongka la klet noh bad ka khuri kam don shuh.

Bad uwei u 'riew stad-peit-khlur u la ong, Ko nonghikai, kaei pat phin ong shaphang—

KA POR (The Time)

Bad u la jubab :

Phi te phi da ia thew mo ia ka por ka bym dun jingthew bad ka ba'm lah ia ka ban thew.

Phin ia pynbiang kein ia la ka rukomim bad pynbeit ia ka lynti jong ka mynsiem jongphi kat kum ki kynta bad ki aiom.

Ai ba ka por kan long ka wahduit kaba halor ki rud-um jong ka phin ia shong pyngngad bad ia peit kai ia ka jingtuid itynnad jong ka.

Hynrei la katta ruh, kata kaba khlem por hapoh jong-phi, ka tip biang-biang ia ka jinglong ba khlem por jong ka jingim.

Bad ka da tip ruh ba ka hynnin ka long tang ka jingkynmaw jong ka mynta, bad ka lashai pat ka jingphohsniew ka jongka.

Bad ba kata kaba rwai bad kaba pyrkhat puson hapoh jongphi, ka dang iai shong sah hapoh ki pud kata ka khyllipmat kaba mynnyngkong eh ha kaba la pynsaphrat noh ia ki khlur ha ki haw-haw ka sahit bneng.

Mano na phi uba sngew ha lade ba ka bor ban ia ieit ka long kaba khlem pud khlem sam ?

Pynban, uei u bym sngew hapoh lade ia kata ka juh hi ka jingieit la ka long khlem pud, pynban la ker noh ia ka shapoh ka pdeng jong ka jingim jong u, bad khlem da khih nawei shawei ha ka jingpyr-

khat jingieit ; lymne na ki kam jingieit sha kiwei pat ki kam jingieit ?

Bad hato, ym dei ba ka por ruh ka long kum ka jingieit kaba khlem ia bynta bad ba khlem jingjam shane shatai ?

Bad lada ha ka jingpyrkhat ka jongphi, phi la dei ia ka ban ia thew noh ia ka por ha ki aiom, ai ba kawei pa kawei ka aiom kan da ker noh sawdong ia baroh kiwei pat ki aiom.

Bad ai ba ka mynta kan da kdup noh ia ka Mynnor da ka jingkynmaw-ieit, bad ia ka Lawei da ka jingkwah dik-dik.

Bad uwei na ki rangbah dong jong ka nongbah u la ong, Iathuh ia ngi shaphang-

KABA BHA BAD KABA SNIEW (Good and Evil)

Bad u la jubab :

Ia kata ka babha ha phi, nga lah ban kren hynrei ym ia kata ka basniew.

Namar, kaei kata ka basniew, hato kam dei kata kaba la shah pynshitom bein da ka jingthngan bad ka jingsliang ?

Da shisha, haba kata ka babha ka thngan, ka da wad bam wat hapoh ki krem ba-dum, bad haba ka sliang ka da dih noh wat ia ki um ba-iap.

Phi long uba bha haba ma phi phi long kawei lem bad lade hi.

Hynrei phim dei uba sniew pat wat la phim iai long kawei bad lade hi.

Namar ka iing kaba ia pait kam dei ka krem noongtuh; ka long tang ka iing kaba ia pait.

Ka jhad kaba khlem boitha, ka lah ban shu iaid wir khlem da poi phang hapdeng ki dewlynnoog barit, pynban kam ngam shapoh duriaw.

Phi long u babha haba phi pyrshang katba lah ban ai noh ia lade hi.

Pynban phim dei u basniew pat haba phi ia wad shitom ban ioh jingmyntoi ia lade.

Namar, haba phi ialeh tyng-eh ban ioh jingmyntoi, phi long tang kum i thied dieng barit ba bsuh ha ka khyndew bad ba-buin na ka shadem jongka.

Da shisha, u soh um lah ia ka ban ong ha i thied, ' Long kum ma nga uba biang bha bad u ba-ih bad uba ai junom ia la ka jingdap kyrhai.'

Namar, ia u soh, kaba ai ka long ka jingdonkam kumba kaba pdiang ka long ka jingdonkam ia i thied.

Phi long u babha haba phi da tip bad sngewthuh bha halor kaei kaei kaba phi kren phi ong.

Pynban phim dei u basniew wat lada phi shohsamtbiah katba u thylliej u jongphi pat u nang talain ruma

khlem jingmut.

Wat ka jingkren blom-blom ruh ka lah ban pynkhlain ia u thylliej ba tlot.

Phi long u babha haba phi iaid noh sha pyrshah ka dak da ki jingjam kiba skhem bad khlem jingsheptieng.

Hynrei phim dei pat u basniew wat haba phi iaid dkoh ruh shata. Wat kito kiba dkoh ruh kim ju iaid shadien.

Hynrei, phi phi dei u bakhlain bad u bastet, peit ba phin ym leh dkoh ha khmat uba dkoh da ka ba niew ba kata ka long ka jingleh sbun ia u.

Phi long u babha ha ki har rukom; hynrei phim dei u basniew wat haba phim long u babha ruh ka long tang ba phi shu shangkai bad leh jaituh. Ka long ka basngewsyn-ei ba ki skei kim lah ban hikai ia ka jingmareh stet ha ki dkar.

Dei, ka jingthrang dik-dik ka bajur eh ka jongphi na ka bynta ka lade ha kaba ka jingbha jongphi ka shong, bad ba kata ka jingthrang dik-dik ka don ha phi baroh ruh.

Hynrei ha ki katto katne na phi kata ka jingkwah dik-dik ka long kum ka jingtyllun ka um bah kaba da tuid noh da ka bor sha ka duriaw bah bad kaba da kit noh ia kiei kiei ki ba-rich jong ki sharing lum bad ia ki jingrwai jong ki khlaw.

Katba ha kiwei pat ka long ka wahduit ka batuid jem jai ha madan bad kaba da duh noh la ka bor tang ha ki khongdong bad ki jingkyllain jongka bad kaba da shim por slem ban poi sha duriaw.

La kumta ruh ai ba uta uba thrang kham bun uo ym ong ha uta uba thrang kham khyndiat, 'Balei phi suki bad phi sahngeh noh?

Namar u babha da shisha un ym ong ha u ba lyngkhuid 'Hangno ka jain kup jong me?' Lymne ha uba khlem iing, "Kaei kaba jia ia ka iing ka jong me?"

Bad kawei ka lyngdoh kynthei ka la ong, Kren ha ngi shaphang --

KA JINGDUAI (Prayer)

Bad u la jubab u da ong:—

Phi ia duai barabor haba phi don hapdeng ka jingjynjar bad ka jingkyrduh jongphi; bad nga da kwah ba phi phin ia duai haba phi don ha ka jingdap ha pura ka jingkmen bad ha ki sngi ka jingdap kyrhai jongphi ruh.

Namar, ka jingduai ka long aiu? Kam dei tang ka jingpyn-iar ia ka lade jongphi sha ki syrtap ki 'erbneng ba-im?

Bad lada ka dei na ka bynta ka jingsngewsuk mynsiem la jong, ba phin theh noh ia ka jingdum jongphi ha ki khuin ka bneng, ai ba phin da theh noh ruh ia kata ka jingphngain ka mynsiem jongphi, na ka bynta ka jingsngewtynnad ka jongphi hi.

Bad lada phim lah khlem da iam haba ka myosièm jongphi ka khot ia phi sha ka jingduai, ka la dei ia ka ba kan ksam ia ka doh ka jongphi sa shislen bad sa shisien pat la ha kaba iam ; tad haduh ba phin da ioh mih noh, da kaba rkhie sngewkmen.

Haba phi duwai, phi ieng noh joit ban ia kynduh lang ha ka lyer byneng ia kito baroh kiba ia duai lem ha kajuh ka por bad kiba, lait noh ha ka jingduai, phin ym ia kynduh satia ia ki.

Namarkata to ai ba ka jingleitjngoh ka jongphi sha kata ka temple khlem da ioh-i, kan ym long na ka bynta kaei kaei ruh ; hynrei tang na ka bynta ka jingkmen eh bad ka jingiasyllok bathiang.

Lada phi leit rung hapoh ka temple ym na ka bynta kano kano ka daw hynrei tang ban leit pan leit kyrpad ia la ki jong ki jingkwah, phin ym ioh pdiang ia ki.

Bad lada phi leit rung hapoh jongka tang ban pynrit ne pynhapoh ia lade, yn ym kyntiew ia phi.

Lane, wat la phi leit ban rung hapoh jongka ban leit kyrpon na ka bynta ka jingbha kiwei, yn ym iohsngew ia phi.

Ka long kaba biang eh ba phin ia rung hapoh ka temple khlem da iohi-i briew.

Ngam lah ban hikai ia phi ha ki kyntien kumno ba phin ia duai.

U Blei Um shahshkor ia ki kyntien jali ja-um ki jongphi, lait noh tang haba ma U hi U kren ia ki lyngba ki rymmiang shyntur ki jongphi.

Bad ngam lah ban hikai ia phi ia ki jingduai jong ka

duriaw bad jong ki khlaw bad jong ki lum bah ruh.

Hynrei ma phi kiba la kha na ki lum-bah bad na ki khlaw bad na ki duriaw ruh, phi lah ban shem ia ki jingduai jong-ki hapoh la ki dohnud ki jong-phi hi.

Bad lada phi la shahshkor wat tang ha ka jingkynjah jongka miet ruh, phi la lah ban ia ioh sngew ia ki ba ki da ia ong, ha ka jingjar-jar :

Ah, U Blei U jong ngi, Uba long ka mynsiem ka jong-ngi hi, ka long ka mon ka jong Me ha ngi ia kaba ngi ngi mon eh. Ka long ka jingkwah ka jong Me hi ha ngi ia kaba ngi ngi ia kwah eh. Ka long ka jingkyntu ka jong Me ha ngi kaba la dei ban pynkylla noh ia ki miet ki jongngi kiba long ki jong Me hi, sha ki sngi, kiba long ruh ki jong Me hi. Ngim lah ia ka ban pan ei ei na Me, namar Me, Me tip ia ki jingdonkam jongngi ; wat ha shua ba la kha ia ki ha ngi. Me, Me long ka jingdonkam ka jongngi, bad da kaba Me ai ha ngi khambun ia Lade, Me ai ia baroh ha ngi."

Bad uwei u pukir uba ju wan mih sha ka nongbah shi-sien shisnem u da mih sha khmat bad u da ong; Kren ha ngi shaphang—

KA JINGSNGEWBHA (PLEASURE)

Bad u la jubab u ong:

Ka jingsngewbha ka dei ka jingrwai-laitluid, hynrei kam dei ka jinglaitluid.

Ka long ka jingphuh syntiew jong ki jingkwah jongphi hynrei kam dei u soh u jongka.

Ka long ka jingjylliew kaba khot ia ka jingjrong, hynrei kam dei ka bajylliew ne ka bajrong.

Ka long kaba pynpyiar thapniang hapoh ka ruh, hynrei kam dei ka haw-haw ia kaba la ker tawiar.

Ho,oid, ha man la ka jingshisha baroh, ka jingsngew-bha ka long ka jingrwai laitluid.

Bad nga sngew ia ka ban ong ha phi ba phin ia rwai ia ka da ka jingdap ka dohnud jongphi; hynrei ngam kwah ba phin duh noh la ki mynsiem ha kaba rwai kumta.

Bun napdeng ki samla ki jongphi kiba ia wad ia ka jing-sngewbha, la kumba dei tang ma ka hi kaba don-kam tam ha pyrthei bad ia ki la bishar bad la dumoh noh ruh.

Ngan ym bishar ne dumok ia ki, nga da kwah ia ki ba kin ia wad. Namar kin ia ioh ia ka jingsngewbha, hooid, hynrei ym tang ia ka marwei.

Hynniew ki long ki hynmen bad para kynthei ki jongka,

bad kaba duna tam na ki ka kham i-tynnad shibun ban ia ka jingsngewbha hi.

Phi la ju iohsngew ia ka khana shaphang u tymmen uba tieh phan napoh khyndew: hynrei uba la lap noh pynban ia ka spah ba la buhrieh?

Bad kito ki 'riew tymmen na phi ki ju ia kynmaw ia la ki jong ki jingsngewbha barim da ka jingsngewsih kylla, kum ki jingbakla ba ki la leh ha kaba buaid kyllut.

Hynrei kata ka jingsngewsih kylla ka long tang ka jingkah lyoh ia ki jingmut jingpyrkhat jong ki hynrei, ym ki jingsneng sympat ka jongka.

Ki la dei ban ia kynmaw ia ka jingsngewbha la jong da ka jingsngewnguh, kum ha kaba ot noh ia ka rep jong ka lyiur.

Hynrei, lada ka pynsngew aram ia ki ban sngewsih kylla ai ba kin ia pynsngew aram kumta ia lade.

Bad don ruh hapdeng jongphi kito ki ba'm dei ki samla ba wad ia ka jingsngewbha, lymne ki tymmen kiba ia kynmaw ia ka. Bad ha ka jingtieng ia kaba wad bad ia ka ban ia kynmaw, ki da kiar lut na baroh ki jingsngewbha, ioh ba ki kum khein sting ia ka jinglongmynsiem ne kum pynsngewsih ia ka.

Bad kata ka jingkiar noh ka jongki ruh ka long ka jingsngewbha hi. Bad ruh ki da lap noh ia ka spah bah ba la buhrieh napoh khyndew kum kita ki ia tih phan da ki kti kiba khynniuh.

Hynrei, to iathuh ia nga, uei uta uba lah ban pynsngewsih ia ka mynsiem?

Hato u kaitor u lah ban pynsngewsih ia ka jingkynjah jong ka miet, ne i niangba-ding ia ki khlur ba tyngshain ha suin bneng?

Bad i lah mo i tdem ne i phliah ding ban long jingkit ba khia ia ka lyer?

Phi phi ia tharai ba ka mynsiem ka long ka pung ba lang kaba phi lah ia ka ban pynkhih win ia ka da u diengduh jongphi?

Bun bun sien, ha kaba len noh ia lade ia ki jingsngewbha phi ia kynshew noh pynban ia ka jingkwah badik dik ia ki ha ki khyllai ka dohnud ka jongphi.

Hato phi'm tip ba kata kaba i kumba mynta ka sngi ka la-jah noh, pynban ka da ap dngong ia phi lashai dangstep?

Wat ka met ka phad ka jongphi ka tip ia la ka jingioh pateng ka jongka bad ia ka jingdonkam ba deihok ka jongka bad kam treh ia ka ban shah shukor?

Bad ka met ka jongphi ka long ka duwara jong ka mynsiem jongphi.

Bad ka long ka kam jongphi bi la phin ia ai noh ia ka jingrwai bathiang na phi ne ia ka jingsawa ba setkyllut?

Bad mynta phi kylli ia la ka jong ka mynsiem, "Da kumno sha ngin pyniapher ia kata kaba bha ha ka jingsngewbha bad ia kata ka ba'm dei kaba bha ha ka?"

Khie leit sha ki bri bad ki 'per soh ki jongphi bad phin sa sngewthuh ia ka jingshisha, ba ka dei ka jingsngewbha ia u ngap ban lum ia ka umngap na u syntiew; hynrei ka long ruh ka jingsngewbha ia

u syntiew ban ai noh ia la ka umngap ha u ngap.

Namar, ha u ngap, u syntiew u long ka umpohliew ka jingim, bad ha u syntiew pat, u ngap u long u nongrah khubor ka jingieit.

Bad ha baroh ar, ngap bad u syntiew, kaba ai noh ia ka jingsngewbha bad kaba iohpdiang ia ka ka long ka jingdonkam bad ka jingkmen ka bakhraw eh.

Ko nong Orphalis, ha ka jingsngewbha ki jongphi to ia long pai kaun ki syntiew bad ki ngap.

Bad uwei u myllung (poet) u la ong, To kren ha ngi shaphang—

KA JING-ITYNNAD (Beauty)

Bad u la jubab u ong:

Hangno sha phin ia wad ia ka jing-itynnad bad hangno sha phin lap ia ka lymda ma ka hi ka long ka lynti bad ka nongialam lynti jongphi ?

Bad da kumno sha phin ia kren shaphang jongka lymda ma ka hi ka long ka nongjer ia ki kyntien ka jingkren jongphi ?

Uta uba la shah pynmong pynmynsaw u da ong, 'Ka jingitynnad ka long ka basbun bad ka bajemnud eh kum ka 'thei samla ba dang shu lah ioh khun phrang-

sngi, kaba da leh lehrain noh khyndiat ia la ka burom bad ka da iaid noh hapdeng jongngi.

Bad uta uba jur-eh ka iing'swah u da ong, 'Em, ka jing-itynnad ka long kaei kaei kaba donbor bad kaba i-triem. Kum ka 'eriong ba pynkhih ia ka pyrthei hapoh ki slajat ki jongngi bad ia ka suin oneng sha jrong ruh'.

Bad uta uba la thait la jrem u ong, 'Ka jingitynnad ka long kaba dap da ki jingpa.iaw ba jem jai-jai. Ka kren ha ki mynsiem ki jongngi. Ka sur ka jong ka ka shah jem ia ki jingjar-jar ki jongngi la rim i jingshai barit iba da khih noh khlip-khlip da ka jingtieng ia ka syrngiew !

Hynrei uta uba khih khlem jingshongthait u la ong, 'Ngi iohsngew ia ka ba ka pyrta hapdeng ki lum. Bad ryngkat bad ka jingsawa ka jorgka la wan ruh ka jingsawa ka jong ki kjat bamarch, ka jingkyr.-thlap jong ki thapniang, bad ka jingkyrhuh jong ki sing.'

Mynmiet, ki nongap-miet jong ka nongbah ki ia ong, 'Ka jing-itynnad kan sa mih ryngkat bad ka step-phyrngap na mihngi.'

Ha ka por noh-phai sngi ki nongpuhlyngkha bad ki nong-iaid lynti ki da ia ong, 'Nga ioh-i ia ka ba ka shong shaniah ha madan, na ki jingkhang-iit jong ka sep-ngi.

Myntlang, kiba shong ha ri lum-tlah ki ia ong, 'Kan sa wan ryngkat bad ka pyrem bad kan ryngkoh halor ki lum,'

Bad ha ka jingshit jong ka lyiur u nongrep u ong, 'Ngi ioh-i ia ka ba ka da shad ha ki sla dieng jong ka synrai bad i syrwet thah i da bit noh halor shniuh jongka.'

Kine kiei kiei ba-oh ba phi la ju ia kren shaphang ka jingitynnad.

Pynban ha ka jingshisha phi ia kren ym ia ka, hynrei ia la ki jingdonkam jongphi hi ia kiba ym shym la pyndap pynbiang.

Ka jingitynnad kam dei ka jingdonkam, hynrei ka jingkmen ch.

Kam dei ka shyntur kaba sliang um lymne ka kti thylli kaba kner; hynrei ka long ka donnud ba la mehding bad ka mynsiem ba la pynshoh-bieit noh.

Kam dei ka syngiew kaba phi ioh-i ne ka jingrwai kaba phi iohsngew, hynrei ka long ka syngiew kaba phi ioh-i la phi la khaprip ki khmat bad ka jingrwai kaba phi iohsngew la phi la sot noh ia ki shkor.

Kam dei ka um-rmiew u dieng bah kaba tuid noh napoh ka snep ba ha oh ka jong u, lymne ka thapniang ba la teh ha ka tyrsim; hynrei ka long ka 'per syntiew kaba iai phuh junom-duh bad ka kynhun ki angel ha ka jingiaher lang ba junom jongki.

Ko ki nong Orphalis, ka jingitynnad ka long ka jingim hi haba ka jingim ka la law noh ia ka jynkah na ka khmat bakhuid ka jongka.

Hynrei phi phi dei ka jingim bad ka jynkah ruh.

Ka jingitynnad ka long ka bymjukut kaba da peit shin ia lade ha ka sit.

Hynrei ma phi phi long ka bymjukut bad phi long ka iit ruh.

Bad uwei u phadri tymmen u la ong, to kren ha ngi shaphang—

KA NIAM (Religion)

Bad u la jubab, u ong:

Hato nga la kren mynta ka sngi ia kaei kaei kawei pat? Ym dei ka niam ka kynthup ia baroh ki jingleh bad ki jingpyrkhat puson, bad ruh ia kata ka ba'm dei ka jingleh lymne ka jingpyrkhat puson; hynrei kaei kaei ka kynja jingphylla bad jingkyndit kaba iai mih noh na ka mynsiem wat haba ki kti ki shniah ia u maw ne ki thain ha ka kor thainjain.

Mano ba lah ban pyniakhlad noh ia ka jingngeit niam jong u na ki kam bad ki jingleh ki jongu, lane ia ka jingngeit madei ka jongu na ki jingtrei jingktah ki jongu?

Mano uba lah ban phriang noh la ki kynta ha khmat jongu bad ban ong, "Kane na ka bynta U Blei bad kane na ka bynta jongnga hi; kane na ka bynta ka met bad kane kawei pat na ka bynta ka mynsiem ka jongnga?"

Baroh ki kynta ki jongphi ki long ki thapniang ba-kaweh lyngba ka haw-haw na ka lade jongphi sha ka lade ka jongphi hi.

Uta uba da pyn-ikhain ia la ki jingleh babha kum ki riam babha tam ki jongu, u la kham bha ban iaid lyngkhuid noh.

Ka lyer bad ka sngi kin ym ksam thliew ia ka sniehdoh ka jongu.

Uta uba pynshong la akor ha ki jingleh babha u set'byndi kein la u sim-pah ha ka-ruh. Ka jingrwai bathiang tam kam ju mih na lyngba ki nar bad ki 'sai-nar.

Bad uta uba ka jingmane jongu ka long tang ka jingkhang-it ban plie bad ban shu khang noh, um pat shym la ju leit jngoh ia ka iing-shong ka mynsiem jong u kaba ki jingkhang-it jongka ki da plie rynghang na kawei ka step phyrngap shaduh kawei pat.

Ka jingim ba man-ka sngi ka jongphi ka long ka temple bad ka niam ka jongphi ruh. Lano lano ruh ba phi leit rung hapoh jongka, rah lang ia kiei kiei baroh ki jongphi. Rah ia ka lyngkor bad ia ka shlem bad ia u 'nemdieng bad ka jingtem guitar de. Rah ruh ia kiei kiei ba phi la pynwan dur hi la ha ka jingdonkam ne ha ka jingsngewbha ruh.

Namar ha ka jinglong-ramia phim lah ia ka ban kiew halor ki jingjop-thiaw jongphi lymne hap noh kham shapoh ban ia ki jingshahjop jongphi.

Bad shim ia la ki parabriew baroh lem bad phi.

Namar ha ka jingiamane phim lah ia ka ban her kham shajrong ban ia ki jingkyrmen jongki lymne pynrit ia lade kham hapoh ban ia ki jingduh jingkyrmen ka jongki.

Bad lada phi kwah ban tip ia U Blei, wat long phi namar kata u nonglaw nongloit ia ki suhsat ka jingim.

Pynban, peit noh sawdong jongphi bad phin sa ioh-i ia U ba U ia lehkai bad ki khun-rit jongphi peit ruh sha ka haw-haw phin sa ioh-i ia U ba U da iaid ha u lyoh, U da kner la ka ksang-ti bakhlain, ha a kilih bad U da hiar ruh na suin ha u slap.

Phin sa ioh-i ruh ia U ba U da wiat-samrkhie ha ka jingphuh ki syntiew, bad U da rah ruh la ki ki kti bad kaweh ia ki ha ka jingkhih pawang jong ki dieng.

Nangta ki Almitra ka la kren pat ka da ong, 'Ngin ong ia phi mynta shaphang—

KH JINGIAP (Death)

Bad u la ong:

Phi ia tip ia ka barieh jong ka jingiap. Hynrei da kumno sha phin ia shem ia ka, lymda phi ia-wad ia ka hapoh ka mynsiem jongka jingim jongphi hi?'

Ka dkhoh kaba ki khmat pyllaw peit-miet ki jongka ki malah ha ka por mynsngi, kan ym lah ia ka ban law noh ia ka jynkah jongka jingmaian ka jingshai.

Lada phi ia kwah da shisha ban ioh peit-shain ia ka mynsiem ka jingiap, plie noh wang ia ka mynsiem jongphi ha ka met jong ka jingim hi.

Namar, ka jingim bad ka jingiap ki ia long kawei kumba ka wah bad ka duriaw ki ia long kawei.

Ha ka jingjylliew ki jingkyrmen bad ki jingangnud ki jongphi ki shong ka jingtip ba jar-jar ia kata kaba sha lyndet.

Bad kum ki symbai ba phohsniew hapoh ka ior, ka mynsiem jongphi ruh ka phohsniew ia ka pyr-im kein.

Shaniah ha la ki jingphohsniew, naba ha ki la buhrieh noh ia ka khyrdop ka Bymjukut.

Ka jingtieng jongphi ia ka jingiap ka long tang ka jingkhynniuh jong u nong-ap 'langbrot haba u ieng ha khmat u syiem uba kner ka kti ban pynkup noh ha u ia ka burom ba-khraw.

Hato u nongap 'langbrot un ym dap da ka jingkmen bah ba-khraw ha lyndet ka jingkhynniuh ka jongu ba un sa deng ia ka muhor ksiar ka burom u syiem ?

Pynban, ym dei ba u la pynshitom jingmut sat ia lade na ka bynta ka jingtieng bad jingkhynniuh jongu ?

Namar ban iap noh ka long aiu ; hynrei ban ieng lyngkhuid ha ka lyer bad ban um noh ha ka sngi ?

Bad ban sahngeh noh kaba ring mynsiem ka long aiu, ym dei tang ban pyllaitluid noh ia ka jingpyrsad lyer na ki jingkiew jinghiar ba khlem thait ki jong ka ba kan lah ban kiew shalor ban saphriang bad ban wad ia U Blei khlem jingpynwit ?

Dei tang haba phi dih na ka wah jong ka jingjynjar ba phi ioh ia rwai da shisha.

Bad haba phi la poi ha kliar u lum bah, hangta phin sa sdang ia ka ban kiew artet.

Bad haba ka khyndew kan sa kam-kynti noh ia ki dkhot met ki jongphi, hangta kein phin sa ia shadkmen da shisha.

Mynta ka la dei ka por janmiet, te ka Almitra ka nong-

iathuh-lypa ka la ong, "Long ba la kyrkhu ia kane ka sngi bad ia kane ka jaka ba ka mynsiem ka jongphi ka kren ha ngi."

Bad u la jubab, "Hato dei ma nga uba kren? Ngam dei ma nga ruh uba la shahshkor?"

Nangta u la hiar noh arsut ia ki mawkyrdon ka temple bad baroh ki la iabud ia u. Bad haba u la poi ha ka jhad u la kiew hapoh jong ka bad u la leit ban ieng halor ka kyrdon kaba halor eh ka jhad, bad u da phai la ka khmat sha ki briew sa shi-sien pat bad da ka sur ba jam u la ong:

"Ko nong Orphalis, ka lyer ka khot ia nga ban ieh noh ia phi, bad la ngam da kyrkieh eh kum ma ka ruh, pynban nga la dei ia ka ban leit noh."

Ma ngi ki 'riew shang-makia kiba ia wad junom ia ka lynti ba kham beit kaba marwei; ngim ju sdang la ka sngi na ka juh ka jaka ha kaba ngi pynkut ia ka-wei pat ka sngi, bad ka sngi kaba mih kam ju lap ia ngi ha ka juh ka jaka ha kaba ka la sep.

Wat katba ka pyrthei ka dang iohthiah ruh ngi ngi dang ia iaid.

Ngi long ki symbai jong u dieng u bajwat bha bad ka dei yoda ngi la ih bad la pura pliah bha ka mynsiem ba ia ngi la ai noh ha ka lyer bad la pynsaphret noh ruh.

Ki sngi kiba lyngkot nga la don lem bad phi bad kham lyngkot shuh shuh long kita ki kyntien ba nga la kren ha phi.

Hynrei lada ka sur ka jongnga kam iohsngew shuh ha ki shkor ki jongphi bad ka jingieit ka jongnga ia

phi ka jah noh na ka jingkynmaw ka jongphi, te nga sa wan pat ; bad da ka mynsiem kaba kham kynrei spah bad ki rymmiang shyntur kiba la kham pynnoh ha ka mynsiem ngan sa kren.

Ho,oid, ngan sa wan phai pat bad ki jingatphyllung.

Bad la ka jingiap kan buhrieh noh ia nga, bad ka jing-jar-jar kaba khraw kan sa kdup khop ia nga, pyn-ban, sa shisien pat ngan sa wad ia ka jingsngew-thuh ka jongphi.

Bad ngan ym wad lehnoh-ei.

Lada baroh kaba nga la kren ka long ka jingshisha, ka-ta ka jingshisha kan sa pynpaw ia lade ha ka sur kaba kham shai bad ha ki kyntien kiba ia kham hap tar bad ki jingpyrkhat ki jongphi.

Ngan sa leit noh bad ka lyer, nong Orphalis ! hynrei ym ha ka jingsuda.

Bad lada kane kam dei ka sngi jingpyndep noh ia ki jingpyndonkam jongphi, bad ia ka jingieit jongnga, ai namarkata ba kan long ka jingiateh kular tad haduh kawei pat ka sngi.

Ki jingdonkam u briew ki kylla, hynrei ym ka jingieit ka jongu ; lymne ka jing-angnud ba ka jingieit kan pynhun ia ki jingkwah ki jongu.

To tip namar kata ba na ka jingjar-jar ka bakhraw, ngan sa wan phai pat.

U lyoh khyndew uba jah noh dangstep phyrngap bad u-ba da iehnoh ia ki umjer ha ki madan phlang, un sa kiew shajrong bad ialum lang ha u lyoh ka suin bneng bad nangta un sa hap kum u slap.

Bad kum u lyoh khyndew nga la ju long.

Ha ki jingkynjah jong ka miet nga la iaid ha ki surok ki jongphi bad ka mynsiem jongnga ka la rung noh ruh ha ki thylliew-iing ki jongphi. Bad ki jingtied ka dohnud ka jongphi ki long hapoh ka dohnud jongnga, bad ka jingpyrsad mynsiem jongph ka beh ha ka khmat ka jongnga bad nga la ithuh ia phi baroh.

Hoid, da shisha nga tip ia ki jing-kmen bad ki jingshitom ki jongphi, bad haba phi iohthiah, ki jingphohsniew ki jongphi ki long ki jongnga ruh.

Bad barabor nga la ju long hapdeng jongphi kum ka pung hapdeng ki lum.

Nga da pynphalang noh ia ki kliar lum jongphi bad ia ki sharing ba padun, bad wat ia ki jingpyrkhat bad ki jingkwah ba ia her kynhun ki jongphi ruh.

Bad ha ki jingjar-jar jongnga ka wan ka jingiarkhie jong ki khun ki jongphi ha ki wahduit bad ki jingpyrkhat-kwah jong ki khun samla ki jongphi ha ki um.

Bad haba ki la poi ha ka jingjylliew ka jongnga, ki wahduit bad ki um kim shym la sahngeh noh kaba rwai. Hynrei, kaba khamthiang ban ia ka jingrkhie bad khamkhraw ban ia ka jingpyrkhat-kwah ka wan sha nga.

Ka dei kata kein kaba khlem pud ha phi, Uta u briew u bakhraw eh, ha uba phi baroh phi ia long tang kum ki phngit doh bad i lyngkhot thied barit eh; uba ha ka jingkyn-ud ka jongu baroh ki sur jingrwai jongphi ki long kum ka jingtied thiedsniew

ba khl.m jingsawa.

Ka dei ha une u briew u bakhraw-eh ba phi ruh phi ia long ki bakhraw bad baheh ka rngiew ka rwiang bad da kabı nga khmied sha u, nga khmied ruh sha phi bad nga la ieit ruh ia phi.

Kum u dieng soh-ot ba rad-bah ba la sop da ki 'tiew sohplom, kumta ruh u long uta u briew u bakhraw-eh ha phi. Ka bor ka jong U ka teh noh ia phi ha ka sla ka khyndew. Ka jingsieng-iwbih ka jong u ka da kynting noh ia phi sha ka haw-haw. B d ha ka jingneıs'em eh ka jong u phi baroh, phi ioh long kıoa iai im junom.

La ju ong ia phi ba phi long kum u kynjri ba tlot, bad u batlot ıuh kum i kyrwoh batlot tam jongu.

Kane ka long tang shiteng na ka jingshisha. Phi long ruh uba khlain kum i kyrwoh i bakhlain tam jong phi. Ban thew noh ia phi da i jingleh iba rit eh ı jongphi ka long ban antad ia ka bor jongka duriaw bah da ka jingtlot-palong jong-i saphiah-um joogka.

Ban bishar noh ia phi da ki jingbymlah jongphi, ka long ban kynnoh pop ia ki aiom namar ka jingbymryntih por ka jongki.

Ho,oid, phi phi long kum ka duriaw bah, bad la ki jhad ba khia jingkit ki ia ap ha ryngkew ia ka jingat-phyllung ba kan wan harud duriaw jongphi, pyn-ban kum ka duriaw bah, phim lah ia ka ban pyn-kyrkieh ia ki jingat-phyllung ki jongphi.

Wat tharai ba nga kren ia kine kiei kiei khnang ba phin ioh ia ong iwei ia iwei pat, "U iarob shibun eh ia ngi; u ioh-i tang ia kata kaba bha ha ngi."

Nga kren ha phi da ki ktien ia kata kaba phi phi ia tip ha ka jingpyrkhat ka jongphi.

Bad ka jingtip ba la pynpaw ha ki ktien ka long aiu, ym dei tang ka syrngiew jongka jingtip ba khlem da pynpaw ha ki kyntien ?

Ki jingpyrkhat jongphi bad ki kyntien ki jongnga ki long ki jingat-phyllung (wave) kiba mih noh na ka jingkynmaw ba la pyndait ha kaba la buh jingthoh ia ki hynnin ki jongngi, bad ia ki sngi barim bajah haba ka pyrthei kam shym la tip ia ngi ne ia lade hi ; bad ia ki miet haba ka pyrthei ka la khynwin da ka jinghuri-hura.

Ki 'riew stad ki la ia wan poi sha phi ban ia ai noh ia la ka jingstad ka jongki. Nga nga wan ia ka ban shim ia ka jingstad ka jongphi.

Bad ha khmih nga la shem ia kata kaba kham khraw ban ia ka jingstad hi.

Ka dei ka ding mynsiem ha phi, kaba nang lum nang lang shuh shuh ia lade ; katba ma phi khlem da siahshkor ia ki jingbur ka jongka phi ia khuslai ia ka jingtlor ki sngi ki jongphi.

Ka dei ka jingim kaba wad jingim ha ki met ba sheptieng ia ka jingtep.

Ym shym la don jingtep hangne.

Kine ki lum bad ki them ki long ka jingthiah kynoi khyllung bad u maw jam.

Lano lano, haba phi dei iaid lynti lyngba ka madan ha kaba latep noh ia la ki kpa kymmen jongphi, sa da peit bniah hangta bad phin sa iohi ia lade hi bad

la ki khun ki kti jongphi ba phi ia shad snohkti lang.

Da shisha, phi ia lehkmen khlem da tip.

Kiwei ki la wan sha phi bad namar ka jingkular ba kordor eh ba ki ai ha ka jingngeit jongphi, phi ruh phi la ai noh ha ki ia ka spah bad ka bor bad ka burom ruh.

Ngam shym la kular ei ei kumta ia phi pynban phi la ia lehsbun shikatdei eh ia nga.

Phi la ia ai ha nga ia ka jingthrang ba kham jylliew ia ka jingim.

Da shisha ym don ka jingia-ai kaba kham khraw ia u briew ban ia kata kaba pynkylla ia ki jingthmu jongu sha ki rymmiang shyntur ki barkhiang, bad ia ka jingim sha ka umpohliew.

Bad ha kane ka shong ka burom bad khusnam ka jongnga, ba kat ba nga wan sha ka umpohliew ban dih nga shem ba ka um ba-im ruh ka sliang lem bad ka da dih noh na nga katba nga dangdih na ka.

Katto katne na phi phi ia ong ia nga uba sarong bad u ba lehrain bieit ban pdiang ia ki jingai-sngewbha.

Nga dei da shisha uba sngewsarong eh ban ioh pdiang ia la ki bai-nong ; hynrei ym ia ki jingai-sngewbha.

Ka long kaba shisha ba nga la bam ia ki soh-shlah hapdeng ki lum katba phi, phi da kwah eh ia nga ban shong ha ka miej-bam jongphi bad thiah ha ka shyngkup ka temple haba phi phi da sngewbha eh ban khot basa ia nga.

Hato kam dei ka jingpyrkhat ieit ka jongphi ia ki sngi bad ki miet ki jongnga kaba pynlong ia ka jingbam kaba thiang ha ka shyntur jongnga bad kaba pyn-panpoh ia ka jingiohthiah jongnga da ki jingithuhpaw ?

Na ka byntа kane nga da kyrkhu eh ia phi.

Phi ia ai shibun bad phim tip satia ba phi la ia ai.

Da shisha, ka jingsbun kaba da peit dur ia lade ha ka iit ka kylla maw.

Bad ka jingleh ba-bha kaba da sin da ngop ia lade ka long ka kmie ka jingtim.

Bad katto katne na phi, phi ia ong ia nga uba-leh-jngai bad u ba bu-aid ha ka jinglong marwei hi, bad phi ia ong, "U ia shong durbar lem bad ki dieng ha khlaw, ym bad ki briew. U shong marwei halor lum bad u i-bein ia ka nongbah."

Ka long kaba shisha ba nga leit kiew halor ki lum bad ba nga iaid ha ki jaka ba kham kyndong.

Da kumno heit ngan lah ban ioh-i bha ia phi lait noh na kham shajrong lane na kham sha jngai ?

Da kumno uwei u lah ban long hajan lymda u long ha jngai ruh ?

Bad kiwei pat na pdeng jongphi ki da ia khot ia nga, ym ha ki ktien, bad ki da ia ong, "Nongwei, nongwei uba ieit ia ki jingjrong bym lah ban kiew, balei ba phi shong ha ki kliar lum ba ki pukni ki ia tnaw skum ?

"Balei phi wad ia ka ba'm lah ban ioh ?

"Ki 'er iong aiu ba phi lah ban tong noh da ka tynsong ka jongphi?

"Bad ia ki sim aiu ba her ha suin ba phi ia beh?

"Ale bad long lem uwei na ngi.

"Hiar noh bad pynjah-thngan ia lade da u kpu jongngi; pynjah-shang da ka wain ka jongngi ruh."

Ha ka jingkynjah wei-briew, ka mynsiem jongki ka ia ong ia kine kiei kiei.

Ah, ba kan da kham jylliew shuh shuh kata ka jingkynjah wei-briew, kin jyn da la tip ba nga wad tang ia ka ba-rieh jong ka jingkmen bad jingshitom ka jongphi; bad nga ia beh snitom ia ka lade ba kham khraw ka jongphi hi kaba iaid ha suin.

Hynrei u nongbeh ruh u dei u shah-beh.

Namar shibun ki khnam na ka ryngkap ba ka ryntih ka la pyllait noh; pynban tang bin wad kylla ia ka shadem ka jongnga hi.

Bad uba her u long ruh uba par; Namar haba ki thapniang jongnga ki pynpyiar ha ka sngi, ki syingiew jongki ha sla khyndew ki long pynban da ka dkar.

Bad ma nga u 'riewngeit nga long ruh u ba artatien. Namar bunsien nga da buhnoh ia la ka shyntiah-'ti ha la ka jingmong ba nga lah ban ioh ha lade ia ka jingngeit kaba kham khraw ha phi bad ruh ia ka jingtip ba kham khraw ia phi.

Bad dei da kane ka jingngeit bad ka jingtip ba nga ong ba ym shym la sop noh khop ia phi hapoh ki met

ki-jongphi lymne hapoh ki iing lymne hapoh ki lyngkha jongphi. Kata kaba hapoh jongphi ka shong halor ki lum bad ka da shang-makia ba ka lyer. Ka'm dei kaei kaei kaba da par noh ha ka isngi ban dup ioh syaid lymne tih thliew hapoh kaba dum ban ioh shong shngain; hynrei kaei kaei kaba lajitluid; ka mynsiem kaba tyllup ia ka pyrthei bad kaba khleh ha ki kynja 'er bneng.

Lada kine ki dei ki kyntien ki ba'm shai, phi wat ym ia wad ia ka ban kham pynshai ia ki. Ka ba'm shai bad kaba um-dum ka long ka jingsdang jong baroh kiei kiei ym ka jingkut ka jongki; bad ngan da la sngewbha eh ba phin ia kynmaw ia nga kumba ia ka jingsdang.

Ka jingim bad baroh kaba im, la pun noh ha ka dur u lyoh khyndew ym kum u thah tylli.

Bad mano ba tip ba u thah tylli u long tang u lyoh khyndew ba la tlor bad hap noh?

Ia kane ka jingshisha nga da kwah ba phin kynmaw haba phi ia kynmaw ia nga; ba kata kaba i kum kaba tlot bor eh bad kaba i kulmar khlieh eh ha phi, ka long kaba khlain bor tam bad kaba skhem jingmut eh.

Hato kam dei kata ka jingpyrsad mynsiem hapoh shadem jongphi kaba pyn-ieng bad pyn-eh ia ka shynrong ki shyieng ki shruh ki jongphi?

Bad ym dei ka jingphohsniew kaba ym shym la kynmaw wat uwei ruh na phi ba la phohsniew ia ka pynban kaba la tei ia ka nongbah jongphi bad pynwan-dur ia kaei kaei baroh kiba don ha ka?

Ah ba phin da lah ban ioh-i ia ka jingkiew jinghiar jong

kata ka jingpyrsat, phin sa kein noh kaba kwah ioh-i ia kiei kiei baroh.

Bad lada phi la iohsngew ia ka jingpasiaw jong kata ka jingphohsniew phin ym kwah iohsngew shuh ia kiwei kiwei pat ki sur.

Hynrei phi phi'm ia ioh-i lymne iohsngew, pynban kata kam lei-lei.

Ia ka jingkah ba la pyn-byrie ia ki khmat ki jongphi yn sa khyllied noh da kata hi ka kti kaba la thain ia ka. Bad ka dew-byrtha kaba set ia ki shkor ki jongphi yn sa pynpei noh da ka juh hi ka kti kaba la khleh ia ka.

Bad phin sa ia ioh-i ;

Bad phin sa ia iohsngew,

Pynban phin ym sngew khuslai ban ioh tip la ka jinglong matlah, lymne sngewsih kylla ia la ka jinglong kyllut.

Namar ha kata ka sngi phi sa tip lut ia ki jingmut ba la buhrieh ha baroh kiei kiei.

Bad phin sa ia kyrkhu ia ka jingdum, kum ba phi ia kyrkhu ia ka jingshai.

Bad hadien ba u la ong ia kine kiei kiei ruh, u la peit swadong bad u la ioh-i ia u kapten jong ka jhad jongu ba u da ieng ha khlieh ka jhad bad uba da khmih la ki khmat teng-teng sha ka lama-lyer bad teng-teng ruh sha ka phang bajngai.

Nangta u ia kren pat u ong ; Uba iai-shah, uba da iai-shah shisha long u kapten ka jhad jongnga.

Ka lyer ka da beh noh bad ka lama-lyer kam don jingshongthait shuh ; wat u boitha ruh u da kyrpad ban ioh pynphai sha ka phang ban leit, pynban, jar-jar u kapten jongnga u ap ia ka jingjar-jar jongnga.

Bad kine ki maji kiba la ju iohsngew ia ka jingrwai kwa-iar jong ka duriaw, ki la ia sngap ruh ia nga da ka jingiaishah.

Mynta kin ym ia ap shuh,

Bad nga ruh nga la kloi.

Ka wahduit ka la poi sha duriaw, bad sa shisien pat ka kmie badonbor kan kdup noh ia la u khun ha la kajong ka shadem.

Khublei shihajar nguh bad ia shongsuk shongsain baroh, ko Nong Orphalis.

Kane ka sngi ka la kut. Ka da kdup khop ia ngi kum-ba u 'tiew lily jong ki um u kdup khop ia lade na ka bynta ka la shai ka jongu.

Ia kaei kaei ba la ai noh ha ngi hangne, ngin ia buh noh khop ia ka. Bad lada jia bym pat biang, te ngin sa ia kynduh sa shisien pat bad baroh lang ngin sa iarah la ki kti sha u nong-ai.

Bad wat ym klet ba ngan sa wan pat ha phi sa shibit ar-bit, bad ka jingpyrkhat-kwah ka jongnga kan sa lum ia u pui-pui bad ia ka saphiah-um namar ka-wei pat ka met.

Sa shibit-arbit, shikhyllipmat ka jingshong-thait ha ka lyer, bad kawei pat ka briew kan sa puη ia nga.

Khublei ia phi baroh lang bad kumjuh ruh ia ka por ka jinglong samla ka jongnga ba nga la pynlut bad

phi.

Sngew tang kumba dang hynnin hi ba ngi la ia kynduh ha ki jingphohsniew.

Phi la iarwai ha nga ha ka jinglong marwei ka jongnga, bad nga pat, ia ki jingpyrkhat-kwah ki jongphi nga la tei kynroh ha sahit bneng.

Hynrei myntа ka jingiohthiah jongngi ka la her noh bad ka jing-phohsniew jongngi ka la kut, bad kam shym long shuh ka step phyrngap.

Ka shiteng-sngi ka la lap ia ngi bad ngi la dei ban ia khlad noh.

Lada ha ka premmiet jong ka jingkynmaw ngin ioh ia kynduh sa shisien pat, ngin sa ia kren lang hangta bad phin sa ia rwai ia ki jingrwai kiba kham jylliew ha nga.

Bad lada ki kti ki jongngi kin ioh ia kynduh ha kawei pat ka jingphohsniew, ngi sa ia tei sa kawei pat ka kynroh sha sahit bneng.

Hadien ba u la dep ong kumta, u la ai dak ha ki maji, bad ki la ia rah noh ia ka angkor napoh um bad pyllait noh ia ka jhad na ki kynjri teh bad ki da iaid noh soit sha ka phang mih-ngi.

Te ka jingpyrta bajam ka la her noh na ki briew kumba na kawei ka mynsiem, bad ka da kiew shaduh kaba shai-byrngut bad la kit noh ia ka haler ki um duriaw kum ka jingput turoi bakhraw eh.

Tang ka Almitra ka da sngap jar, ka da peit la ki khmat sha ka jhad katba ka nang-iaid tad haduh ba ka la jah noh hapoh ka tdem-um jong ka duriaw.

Hadien ba ki briew baroh ki la ia leit phai noh, ka da tyngngeh marwei shipor halor ka kynroh rud-duriaw ha kaba ka ieng: ka da kynmaw ha la ka jong ka mynsiem ia ka jingong ka jongu.

'Sa shibit-arbit, shikhyllipmat ka jingshongthait ha ka lyer, bad kawei pat ka briew kan sa pun la nga."

KA PART II

Ki Rubayat U Omar Khayyam

(The Rubayat Of Omar Khayyam)

KI RUBAYAT U OMAR KHAYYAM

I

Khie noh ! Ka sngi ia jingshai la kynjat.
Ki Khlur na Madan ka Miet pynher krat;
Beh na Suin-bneng ka Miet ruh lem bad ki,
Jain-spong u Syiem da 'Nam Ksiar siat ka Sngi.

II

Shua ban jah syrngiew ka Step Ramia*,
Nga sngew ka Sur ha Pata* ba sawa;
"Haba Temple la dep pynkhieh pynkhrum,
Phi khong-ngoid lei Nong-mane b'la ap shrum ?

III

Bad tang shu riew 'Iar Nyngkong, ha Pata,
"Phe ka Jingkhang" Ki Sur ki ia pyrta;
"Phi tip slem katno hangne ngin dang sah.
Shisien b'la leit ban wan phai shuh ngim lah ?

IV

Ka Snem Thymmai, ia Jingkwah-rim kyrsiew,
Mynsiem sngewkhia, ka shong pyrkhat Wei-briew;
KTI LIH U MOSES pynmih lung ki tnat,
Pyrsad U JISU Jingpang ki her krat.

V

Iram* bad 'Tiew Kulab jong ka baroh,
Khuri donnam u Jamshid* kin jah noh;
Hynrei u RUBY* ha ka Wain u sah,
Bad 'Per Sohwain ba jyrngam harud Wah.

*Don jingbatai ha ka sla ba hadien.

VI

Khuri pyndap : ha Ding pyrem ngan phet,
La Jainkup Tlang—Jingkylla bamut bret ;
Ka por kum Sim ba kynthlap la ki sner,
Shi-khyllipmat ha ki Thapniang ka her.

VII

La ha Naishapur* ne ha Babylon*,
Ha Khuri Jingdih thiang ne kthang ka don;
Ka Wain Jingim jrop-shi-jrop ka nangjaw,
Ki sla jingim wei-pa-wei ki nang saw.

VIII

Hajar 'Tiewkulab ka Step ka wan rah,
Shano 'Tiew kulab ka Hynnin ki jah ?
'Nai-lyiur ia Tiew Kulab nyngkong ba ai,
Kan sa rong noh Dohnud ki Rangkynsai.

IX

Sa leh aiu ka, ai kan mat ia rong,
I'u Kaikobad* bad Kaikhosru* sarong;
U Zal* bad Rustom* ai kin kren kyieit,
Wat la khot bam Hatim* phi wat leit.

X

Bad nga lymbhertait phriang hapoh 'Lawbniap,
Ba pyniakhlad ka Ri-rep na Ri-shyiap;
Ha kaba Mraw bad Syiem la Kyrteng klet,
Bad Jingsuk u Mahmud* halor ka Khet

XI

Hapoh Tnatdieng, shi Lyngkhot u Ruti,
Shi Klong ka Wain, ka Kot Jingrwai bad Phi;
Ka Sur Jingieit ia 'Lawbah pynsawa,
Oh! ka 'lawbah, ka Paradais shisha.

XII

Baroh ap kmang ban ioh Burom Pyrthei,
Bad khmihlynti ban wan ka Hima Blei;
Ka Nokot* shim, ieh mat iadep ka Shah*,
Ne pynshahshkor Jingriew ka Ksing ka Dhah.

XIII

Khmih 'Tiew Kulab ba phuh sawdong jong ngi,
"Wan peit" U ong, "Nga phuh ha pyrthei sngi;
Tang shutar wiak Pla Ksiar* b'la buh tyngkai,
Spah b'la kynshew ha 'Per iwbih nga ai."

XIV

Ka Jingkyrmen u Khanbynriew pyrthei,
Shipor ka neh, ka jah ka kylla dpei;
Kum ior bahap ha Ri-Shyiap ba pum-pum,
Shipor phyrnai, tang shibit shen la um.

XV

Kito, ia Symboh Ksiar ba buh tyngkai,
Kito, kum Slap ha Lyer ba pashat kaj;
Syrwet jong ki kam kylla long ka juh,
Wat la da tep ki briew ki kwah tih shuh.

XVI

Pyrkhat kane ka Ingjot Ingbasa,
Ka Sngi ka Miet ba long Pyrda jong ka;
Ki Syiem Padsha ha la ki rong phyrnai,
Shipor ki sah bad ki jah noh sha rngai.

XVII

Sing bad Kyrbei, Ing Bishar* ap phira,
Jamshid* donnam, ba buaid sngi-synia;
Bahram* Shikar* ap ktem ka Kada khlaw,
Ha Khlieh ryngkoh, u iohthiah ha shong-thaw*.

XVIII

Ngam ju mutdur, 'Tiew Kulab saw kumta,
Kum Snam Kaisar* ba tuid ha Madan Thma;
'Tiew Piat basaw kum Pansngiat Kper pynphong,
Ha Pneh jong ka b'la hap na Khlieh b'la mong.

XIX

Ine i Kynbad lung jyrngam ba phuh,
Harud ka Wah ba ngi ia niom ia iuh;
Niom mian-mian seh, namar leit tip mo phi!
Na Rymmiang aiu ki bthei khlem iohi.

XX

Baieit ! Pyndap ka Khuri ba ngan dih,
Jingtieng pynher, ban klet lut Jingsngewsih;
MYNTA KA SNGI : La shai ! Ieh ka Lashai,
Bad ka Hynnin ia nga kin thaw thymmai.

XXI

Kiba nga ieit, ba-bha, i-tynnad tam,
Ka Por tyllun kum Kor Tylliat ka bam;
Shi-wat ar-wat la Khuri ki la mad
Bad wei-pa-wei ban shongthait, ki la khlad.

XXII

Ma ngi mynta ba leh kmen ha Kamra,
Ba ki ieh noh, bad Lyiur ki rong rupa;
Shuki aram Pyrthei ngin hiar noh mo,
Ma ngi! Ban ai Shuki aram ia no?

XXIII

Wat ieng lynngngoh, shim kloi ki Kabu Ksiar,
Shua ngi ruh sha Dewmet ngin sa hiar;
Dewmet, sha Dewmet, poh Dewmet iong ngain,
Khlem Kut, khlem Sdang, khlem Jingrwai bad khlem
wain

XXIV

Ka juh kato ka MYNTA b'la pynkhreh,
Bad kito ruh jin LASHAI ba tyngngeh;
U Muezzin* na Kynroh Jingdum u kyang:
"Ko Bieit ia phi, ymdon Buskit b'la mang".

XXV

Shisha ba'ei ki 'Riew Hok bad 'Riewblei,
Ba kren kunok shaphang ki Ar Pyrthei*;
Kum Prophet bieit ki shah kyn hi kynhak,
Shyntur ba ang, d'u pum-pum shah set sbak?

XXVI

Myndang khynnah nga ju mlien ban leit kai,
Doctor bad 'Riewkhuid, ban sngap Jingbatai;
Shaphang jong ka, hynrei manla ka Por,
Jingkhang ba rung na ka nga mih sor-sor.

XXVII

Bad ki Symboh Jingstad nga bet symbai,
Da la ki Kti ai um ban san kyrhai;
Bad kane dei baroh ba nga ioh khcit,
'Nga wan kum ka Um, kum ka Lyer nga leit.

XXVIII

Ha Khrum ka Bneng, 'Balei' 'Naei' ym tip,
Kum UM ba tuid, la mon ne em lip-lip;
Nangta nga mih, kum Lyer halor ki Kseh,
Khlem tip Shano, La mon ne em ruh beh.

XXIX

Khlem kylli em ! 'Hangne' phi wan 'Nangno' !
Khlem kylli em ! 'Nangne' phin leit 'Shano' !
Bun Khuri than ka Wain ba la mana,
Jabieng ba tlot, ka ngam jyllop hangta.

XXX

Napdeng Pyrthei, lyngba Khyrdop Hynniew,
Ha Khet U Saturn*, marwei leit ban kiew;
Bad bun Syrdoh nga la loit ha Lynti,
Lait tang Syrdoh Nusip bad Jingiap hi.

XXXI

"Ko Bneng ba jngum"! Nga duai nga pyrta,
"Sharak aiu Nusib ka don ban ba,
Pynshai ki khun ba jynthud ha Jingdum"?
"Jingsngewthuh matlah", Ong ka Bneng ba jngum.

XXXII

Don ka Jingkhang kaba ngam lap shabi,
Don ka Pyrda ba lyngba ngam iohi;
Ka "Nga" bad "PHI", shipor ngi ioh iathuh,
Ka "PHI" bad "NGA", sa shipor kim don shuh.

XXXIII

Pyrthei jubab kam lah ne duriaw bah,
Ba ud sngewsih, l'u Kynrad ba la jah;
Ne Bneng tyllun, ia la ki Dak pyni,
Bad buhrieh ha Jingkah ka Miet bad Sngi.

XXXIV

Ka "PHI-HA-NGA", ka trei na dien Jingkah,
Ban peit "I EI"! la Kti ban plied nga rah;
"I SHARAK-HA-JINGDUM"; Nadien Jingkah,
Ka Sur ka ong "KA NGA-HA-PHI, matlah"?

XXXV

Rymmiang Khuri bun-bun sien nga la mad,
Ia Sap Jingim b'la buhrieh hangta wad;
"Dih! ka pasiaw, "Katba Jingim dangsah,
Dih! wei b'la iap ban wan phai shuh phim lah".

XXXVI

Nga sngew ka Khuri ha jingkren kyrkieh,
Ka ong, ka ruh shisien ka im bad dih;
Oh! Katno thiang shyntur ba shah nga doh,
Katno sien doh kan shim bad kan ai noh.

XXXVII

Shisien nga kynmaw iohi ha Lynti,
U Nongthaw khiew ba tangon la ka Kti;
Napoh u Khiew ka Dewbyrtha ka kyang,
"Suki seh Bah, suki seh ba nga pang"!

XXXVIII

Khana Bariin kum kata pat iathuh,
Pateng-pateng bad ha ngi ruh kumjuh;
Nongthaw na Lyngkhot Dewmet b'la pynsngem.
I'u Briew la thaw ha la Dur pynsyriem ?

XXXIX

Ym tang shijaw na Khuri ba ngi bret,
Khyndew kan dih; hynrei ka ngam pynstet;
Ia Ding Jingangnud na ki Khmat pynlip,
Slem-slem napoh b'la ang-muid khlem da tip.

XL

U ·Tiew Tulip ka Syrwa step ban dih,
Ia Wain Byneng, na Khyndew khmied la Khlie :
Tieta kumta phi lah tad Bnèng ia phi,
Khongpong ha khyndew kum Khuri thylli ?

XLI

Wat pynking khlieh bad ka Long-Briew Long-Blei,
Ai ha ki Lyer JingSuh-Sat ka Lawei;
Ha shniuh ba thain la matti duh junom,
U Minister ka Wain badonburom.

XLII

Lada ka Waln phi dih, Shyntur phi doh,
Ki kut ha kaba Sdıng bad Kut Baroh;
Shim ba HYNNIN kam kl am lah ia MYNTA,
Te ka LASHAI jong phi kan ym duna.

XLIII

Ynda U Angel ka Jingdih ba jngem,*
Ia phi harud ka Wah khatduh un shem;
Mynsiem un khroh, ka Khuri un tyrwa,
Haduh Shyntur pyntian wat dih na ka.

XLIV

Lada Mynsiem bret jyndat dewmet lah,
Bad lyngkhuid her halor 'Er Bneng khlem kah;
Kam pynkhlemrain—kam pynkhlemrain ia u
Hapoh Dewmet thynnian jubor ban buh ?

XLV

Long tang Ing-jain shongthait shisngi u Syiem,
Na la Jingleit sha Ri Jingiap ba triem;
Tang mih u Syiem, jrup, hap ki Pyrda iong,
Ing-jain pynkhreh, sa uwei pat ban shong

XLVI

Wat tieng ioh ba Jingim kan pynkut noh,
Jingkhein jingdiah, bad klet ia ngi baroh;
Bor Bymjukut Nangtei kim ju sangeh,
Symboh Jingim kum ngi byllien ki theh.

XLVII

Ynda ngin iaid lait sha Lyndet Jingkah,
Oh, kaba slem, slem pyrthei kan dang sah!
Kan shahshkor mo Jingwan Jingleit jong ngi
Kum Duriaw bah, Jinghap plom man ka sngi?

XLVIII

Ap seh jang-jang, ai por shikhyllipmat,
Ia Jingim na ka pung 'Ri Shyiap ban mad;
Ha khmih ! Ka Ram- a Ca avan* la poi
Ha ka Suda ba ka sdang. Ah, to kloi!

XLIX

Phi lah ban klet Khyllipmat ka Jingim,
Jingkmen barieh Byneng ha Pyrthei shim!
'KA DEI' 'KAM DEI', iapher shi tyrsim-iong,
Ym 'HA KATA' Jingim baroh ka shong ?

L

'KA DEI' 'KAM DEI', iapher shi tyrsim-iong,
Ho,oid, Alif marwei lada u long
Ka Dak - Phi lah ban shem ia ka khie wad-
Ha Ing - Kynshewspah ne ha u KYNRAD,

LI

Jingdon barieh jong U ha ki Jingthaw,
Kum Merkury* jar-jar ha It ba paw;
Jait dur baroh ha lade shim U lah,
Ki tlor ki iap hynrei ma U, U sah.

LII

Tang mutdur tiak, shadien ki Pyrda jlang,
Ha Jingdum ngiew sawdong, Drama ka sdang;
Ban ioh pynbyrngia ia ka Bymjukut,
U pynkhreh hi, U thaw, U peit sammut.

LIII

Lada Jingkhang ba khyrdep jong ka Bneng,
Bad Snieh Pynthei ba Kuman phi khmih dheng;
Khlem larkam, katba 'PHI' phi dang long 'PHI',*
Lashai kumno ynda phim long shuh 'PHI'?

LIV

Wat pynsyrwa la Por ha ki kam kai,
Kane Katai ia trei bad ka Iamai;
Kham lah ba byrngia bad ka Wain ba bang,
Ban ia Khuslai, Babe ne Soh ba kthang.

LV

Ko lok ! Phi tip balei nga dih shitrhem?
Arsien poikha shongshit ka Ing ka Sem;
Beh na Jingthiah ka Dawrim ba Lyngki,
Ka Khun u Sohwain kum ka Lok nga ri.

LVI

'KA DEI' - 'KAM DEI', da Diengrul tad u Ksai,
'SHALOR' - 'SHAPOH', da lojik nga batai;
Bad na baroh ba nga lah ban shemphang,
Jylliew te em, lait noh ka Wain ba bang.

LVII

Dang shen ha Jingkhang Pata nga ang muid,
Na Iongrein mih Dur Phyrnai Angel Ksuid;
Khuri ha Kti U rah, "Men mad"? U ong,
Nga mad : hai hai ka Wain babang ka long!

LVIII

Mahmud khrawbor ba la ioh mynsiem Blei,
Baroh bym ngeit, ha u Nongpop ki dei;
Mynsiem jong ki Khuslai bad Tieng ka dap,
Waitlam talain, ia ki u pynher iap.

LIX

Kane ka Um n'u Dieng Sohwain la sei,
Phi nud ban khot Jingriam ia Jingai Blei?
Dei 'Jingkyrkhu', baroh ngi pdiang, ngim dei?
Lada 'Jingtim', mano b'la buh hangtei?

LX

Ka Um Jingim ban ieh noh, smai nga dei,
Lap tieng Jingma hap ai Jingkhein Lawei;
Ne ap kyrmen Jingdih ba kham Janai,
Khuri pyndap ynda Jingim lawai!

LXI

Jingtieng Dujok, Jingkyrmen ia Byneng ;
Kawei thikna jingim ka her kylleng.
Kawei thikna, baroh long Jinglamler,
Syntiew b'la phuh junom u jah na kper.

LXII

Phylla ym dei ? ba bun-bun phew hajar,
Lyngba Jingkhang jingdum sor-sor b'la par ;
Wanphai ym don ia Lynti ban iathuh,
Ban tip ban bna ba ngin ia iaid lem ruh.

LXIII

Jingkren byrtong ki 'Riew-blei bad Riew-stad,
B'la im mynnor bad kum Prophet b'la khlad ;
Long tang Khana kyndit thiah shi-kynmaw,
Shibit ar-bit, Jingsamthiah kan wan shaw.

LXIV

Na Jingkieng Sohpetbneng Mynsiem nga phah,
Jingim ba sha-lyndet ban kylli bniah ;
Khatduh Mynsiem ka wanphai ban iathuh,
"Nga long ma nga ka bneng bad Dujok ruh."

LXV

Bneng-Jingmaian ki Jingkwah b'la pynhun,
Dujok-Syrngiew Mynsiem ha Ding b'la klun ;
Shat ha Jingdum ha kaba ngi baroh,
Slem ngi ioh mih, tang shipor ngi jah noh.

LXVI

Ngim long palat ban ia Syrngiew ba khih,
Ha Majik Lanten* ter-ter jah bad mih,
Sawdong Lanten ; ba Jingshai dei ka Sngi,
B'la bat mynmiet ha kti u Nongpyn-i

LXVII

Nusib da briew ba tlot ka lehkai hi,
Halor ka Chess-Board jong ka Miet bad Sngi ;
Shane, shatai, pynkhih, khanglad, pyniap,
Bad wei-pa-wei ia Synduk biang pyndap.

LXVIII

Ka Bol kam ju kylli ki Hoid ki Em,
Kat shaba tied ia ka, Player* phin shem ;
UTA ia PHI ha Madan pyntyllun,
Kata U tip baroh- U tip shibun.

LXIX

Ka Shynriah-ti ba khih jar-jar ka thoh,
Jinglong 'Riew-blei ne Buit-stad kim lah khroh,
Ban kylla dien, shi kyntien ban tynsat,
Ki Um-mat kthang, shi kyntien kim lah niad.

LXX

Ka 'Liang-pyllup, katei ka Suin Byneng,
Ha Khrum jong ka ngi im ngi par kylleng ;
Ki Kti wat rah Jingiarap ban kyrpad,
Kum phi bad hga, Ka ruh kumjuh ka Shad.

LXXI

Dewmet Nyngkong, I'u Briew Kha'duh ki thaw,
Bad bet Synmai, Jingot Khatduh bakhraw;
Ka Step Nyngkong jong Ka Jingthaw Ka thoh,
Premmiet Khatduh 'kan pule bad jahnoh.

LXXII

Hynnin pynkhreh Jinglamwir ka Mynta,
Jingjarjar ka Lashai ne Jingrisa;
'Dih! namar tip 'Nangno' ngi wan 'Balei'?
'Dih! namar tip, 'Balei' ngin leit 'Shaei'?

LXXIII

U Dieng Sohwain ki thied u suh shapoh,
Jingim jong nga kylleng sawdong ki snoh;
U Shabi Oh ! na Long-Rynieng jong nga,
Ban plie Jingkhang na shabar b'u pyrta.

LXXIV

Kane nga tip la Jingshai Bashisha,
Jingieit ka tbeh ne thang Jingbitar shla;
Shi khliak ia Ka hapoh ka Pata i,
Kham peitmat kdar ban ia ha Temple hi !

LXXV

Hato Jingbieit ba Suda pynbor lah,
Ia Jingsngewthuh janai ban ieng pyrshah ?
Ia ka Lyngkor ka Jingsngewbha b'la khang,
Kuna Bymjukut hap lada ryngknag ?

LXXVI

Jingthaw bajot lah hi ban siew kylliang
Da Ksiar nylla namar ka Nar sarang !
Sha tian bishar ka Ram ·b'u khlem da thoh,
Jubab um nang, ym dei ka kam jaboh !

LXXVII

Ah ! Me, Uba ki Liew-lep bad Jingriam,
Pynap ha ki Surok ba nga dei jam;
Mem khum ia nga sawdong da Nusib jot;
Ban pynlong pop Jinghap jongnga ba tlot!

LXXVIII

Ah , Me ! I'u Briew na Dewmet tlot b'la thaw,
Wat ha EDEN* ia Dur U Bsein pynpaw;
Ka Pop ba·oh i'u Briew ba long Jingtim,
Ka Jingaiei ia u Me ai bad shim ?

LXXIX

Hapoh Jingkah syrngiew ka Sngi ba sep,
Wat Jingshahthngan Ramazan* ym pat dep;
Marwei sor-sor ha iing u Nongdie khra,
Nga ieng hapdeng ki Dur ka Dewbyrtha.

LXXX

Jait dur Khuri baroh bad rit bad heh,
Shrum ha madan, kum khynraw b'la pynkhreh;
Khyndiat napdeng jong ki ·ki kren balain,
Kiwei lehse shahshkor ban kren lehrain.

LXXXI

Iwei i ong, "Hato ngan lyngngoh lei!
Ka Met jong nga na Dewmet toi la sei;
Uta Uba la pynman dur ia nga,
Sha ka Dewmet Un pynlwet pat shisha!

LXXXII

Ong iwei pat: "Ym wat khynnah dakait,
Khuri b'u dih da Jingkmen un pynpait;
Uta b'la thaw ia Khuri da Jingieit,
Ha Jingbitar ban pynpait un sngew-bieit".

LXXXIII

Hadien ka Jingsngap jar ka mih ka Sur,
Na ka Khuri ba duna Jingwandur;
"Ki ia rkhiebcin ia nga b'la shna khatduh,
Hato ka Kti u Nongthaw ka khynniuh?"

LXXXIV

Nangta iwei napdeng kiba balain,
Lehse, Khuri ba kham duna ka Main;
I leh kyr-ot i ong, "Iathuh ia nga,
U-ei u Nongthaw khra? U-ei u khra?"

LXXXV

Ong sa iwei, "Phi tip ngan iathuh hok!
Don Mano-re ba byrngem bret Dujok;
Khuri sniewbok ba kum or haba shna,
Ban khuid ka Sang jong ka Jinglong-anna."

LXXXVI

Iwei ha Jingpisa mynsiem i ong:
"Dewmet' sah jit jong nga ka la tyrkhong;
Phyllïew da Um Barim ba nga ju brai,
Ha ka lehse, ngan klet ki Jingkhuslai".

LXXXVII

Katba Khuri kumta ki dang ia kren,
U Bnai ba lung u mih napoh bangen;
Ki ïa kdup-ieit, rymmiun ka khmat ka wiat,
Hato tyrpeng Nongthaw kheiw kam kyr-iat?

LXXXVIII

Jingim b'la swai da Um Sohwain pyndap,
Da ka ruh sait ia nga ynda nga iap;
Ka Met jong nga ha sla Sohwain b'la song,
Sa tep jar-jar ha 'per Syntiew rud-nong.

LXXXIX

Wat Dpei b'la tep Jingriam ka kylla long,
Na Jingiwbih ba kit ki lyer sawdong;
Nongwei nong-ar ba iaid wir khlem pyrkhat,
Hapoh Jingriam khlempep kyndit un ngat.

XC

Shisha ki Blei-Thaw ba nga la ieit la slem,
Ha khmat ki Briew ia nga ki pynsngew-rem;
Hapoh Khuri ka Burom ki pynngam,
Ha ki Surok ki die tad ia ka Nam.

XCI

Bunsien marwei kylla bamut ngan smai,
Hato, balei nga long mynba nga smai?
Pyr-em ka wan bad Tiew Kulab ha Kti,
Shu putom ei Jingsmai jong nga bapli.

XCII

Katta ka Wain la pynngam Riew thala,
Lute wat Jainkup ka Burom jong nga;
Aiu ki thied Nongshet Wain Nga phylla,
Shiteng ba kordor kum ka Wain babha?

XCIII

Ah! Pyr-em kan leit noh bad Tiew Kulab,
Lynnong jinglong Khynraw ba iwbih tap;
U Sim Rynmiaw ba her halor ki tnat,
'Nangno' u wan, bad 'Shano' un her pat?

XCIV

Hapoh Ri-Shyiap ba thang tyrkhong ka Sngi,
Lada Um-pung liak byrngut byrnget i;
Nongiaid lynti ba sliang um kynthih bran
Kumba kynthih nuit iapthai ha madan?

XCV

Don Angel Bneng kloi-kloi ban leit mareh?
Nongthoh Nusib leit kyrpad ban sangeh;
Ka Kot Nusib bym pat plie bat jubor,
Pynbeit, pyndam shua ban diar ka por!

XCVI

Baieit ngim lah bad U ban ia-sylla,
Jingieit téh-song, sopspain ka Pait ka Pra?
Ne pynphária haduh ban 'da lko-pom,
Sa thaw thymmai ban hun mynsiem junom!

XCVII

U Bnai ba mih, na Suin ia ngi u khmih;
Sa katno sien kumne un sep un mih!
Sa katno sien un mih ban peit khatduh
Hangne ha Kper, bad ia ngi um i shuh!

CXVIII

Ynda kum u, Oh Saki, phin sa iaid,
Hapdeng Nongra ha Madan lymbher-tait;
Ha kmen sadhai, ka 'Tem-rim phin poi ngong,
Khuri thylli sa kynmaw ban khongpong!

LA KUT

KI JINGBATAI KTIEN LYNGKOT

i) Ka Sep Ramia—Ka Jingphngain ka suin bneng kumba shi kynta shua ban shai.

ii) Iram —Ka nongbah ba i-phuh i-phieng ba - la ngam noh hapoh ri shyiap Arabia.

iii) Jamshid - U Padsha badonnam ka Ri Persia Ka Khuri dih jong u ka don 7 ki wiang satti ksiar kiba long ki dak ia ki hynniew bneng, hynniew pyrthei hynniew duriaw.

iv) U RUBY —Ka rong u Ruby.

v) Naishapur & Babylon - Ki nongbah ha ri persia hyndai.

iv) Kai kabad & Kai khosru —Ki dei ki Padsha badonnam ka Persia hyndai.

vii) Zal & Rustom —Ki 'riew thma ka Persia hyndai.

viii) Hatim —U Muslim u Poet uba sbun mynsiem eh.

ix) U Mahmud —Sultan Mahmud jong* ka Ghazni.

x) Ka Pla Ksiar —Ka rong ksiar hapdeng jong u 'tiew Kulab ba phuh.

xi) Ka Nokot —Kaba ia ai ia shim markti.

xii) Ka shah —Kaba ia siewdor hadien katto katne por.

xiii) Ing Bishar —Ka khet Bishar u Jamshid ha Persepolis.

xiv). Bahram —U Syiem Persia ba ngam jyllop hapoh ktieh ha ba u beh mrad ia ka kada khlaw

xv) Kaisar —U Padsha ka Hima Rom.

xvi) U Muezzin —U 'riewniam Muslim ha pyrta ha por duai.

xvii) Ar Pyrthei – Ka Bneng bad ka Dujok.

xviii) U Saturn —U Trai ka bneng kaba hynniew. Ha ka Jingstad por hyndai, ki hynniew bneng ki ieng namar ki hynniew ki jaid jingstad. U Omar u la pyndonkam baroh ki jaid jingstad ban batai ia ki jingshisha barieh jong ka Bneng.

xix) Ka NGA' bad PHI —Ka jingsngew kyrpang hapdeng ki para briew, kaba sngew pher na ka jingialong kawei jong ka Jing-im hi.

xx) U Angel ka Jing-dih ba jngem —U Angel ka Jingiap uba peit ia kiba la jan iap ban pyniakhlad noh ia ka met na ka mynsiem.

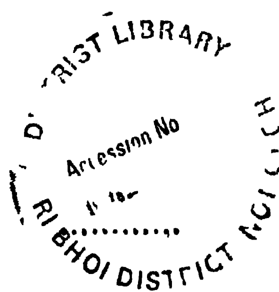
xxi) Caravan —Ka kynhun jong ki nongleit jing-leit ha ri shyiap da ki ut.

xxii) Katba PHI phi dang long Phi —Katba phi ia lade phi dang don ha ka bor ne iktiar.

xxiii) Majik Lenten —Ka jingpyn-i dur kai ia ki dur ba la tah ne dro ha ka iit ne seliloid

kiba shad sawdong ia ka lanten bad ba shat ia ki syrngiew jong ki ha ka skrin

xxiv) Chess-board	—Ka jingialehkai Chess
xxv) Ka Bol	—Ka Bol ia tied polo. Ka jingialeh ba la sdang nyngkong na Manipur.
xxvi) EDEN	—Ka 'PER EDEN jong ka Baibl.
xxvii) RAMZAN	—Ka jingleh niam shah jingit ki Musulman haduh ban da miet.
xxxi) Player	—Ki nongialehkai polo ba ia tied Golf polo nalor kulai.
xxviii) Pata	—Ka iing ia dih wain ki nong Arab syriem ia ka bar ne tavern jong ki phareng.
xxix) Shikar	—Ba leit beh mrad khlaw.
xxx) Merkury	—Ka iit khmih ba la niat rong mercury na shadien kaba la khleh lang bad khyndiat eh i powder tin. Ia kane la khot Quick-silver ha ka phareng.

Ki Jingbakla bad Ki jingpynbeit ia ki (Errata)

Page	Line	Ha ka jaka	Sngewbha pule
Ka Maitphang	17	shaphang ka 25	shaphang ki 25
	28	FITZGERALD (Fifth Edition)	(FITZGERALD Fifth Edition)
	38	paru	pura
	43	Ha kine kine	Ha kine
2	5	pynsngewhiang	pynsngewthiang
4	5	umphliew	umpohliew
6	6	la ka	la ki
7	17	pynthud	pyntud
	24	wa	wat
	27	ha ki jongphi	ha ki thied jongphi
8	8	ia phi ka Ding	ia phi ha ka Ding
	21	jiw	ju
14	5	Beli	Blei
	11	Bad ha u kner	Bad ha uba kner
16	20	jongphi	jongnga
	27	ia soh apple	ia u soh apple
17	1	ka mynsiem ki	ka mynsiem ki
19	26	ka jong u maw	ka jongu ha u maw
20	5	eh ha ki sla	eh na ki sla
21	12	kan ngam khambun	kan ngiam khambun
25	13	jingiam jingpah	jingriam jingpah
31	8	lar	jar
32	5	hi ba ka	hi bad ka
34	19	mrad ha khmat	mraw ha khmat
38	18	khang ba	khnang ba
42	11	ka man lade	ka ma-lade
73	10	ia ka ka ba'm	ia ka. Ka ba'm
84	8	ha shong - thaw	khlem patiaw
85	13	kato	kito
86	12	La mon	la mon
95	2	bet synmai	bet symbai
99	2	balei	palei

Da u juh u Nongthoh

1 **KA SHARAK RIT**

(Ki Poetri Khasi)

2 **KA UMPOHLIEW KI UMJER BNENG**

(Khasi Poetri)

(Meghalaya State Award, 1992)

Printed at New Press, Sunny Hill Shillong 793 002